Sfântul prooroc Amos

(15 iunie)

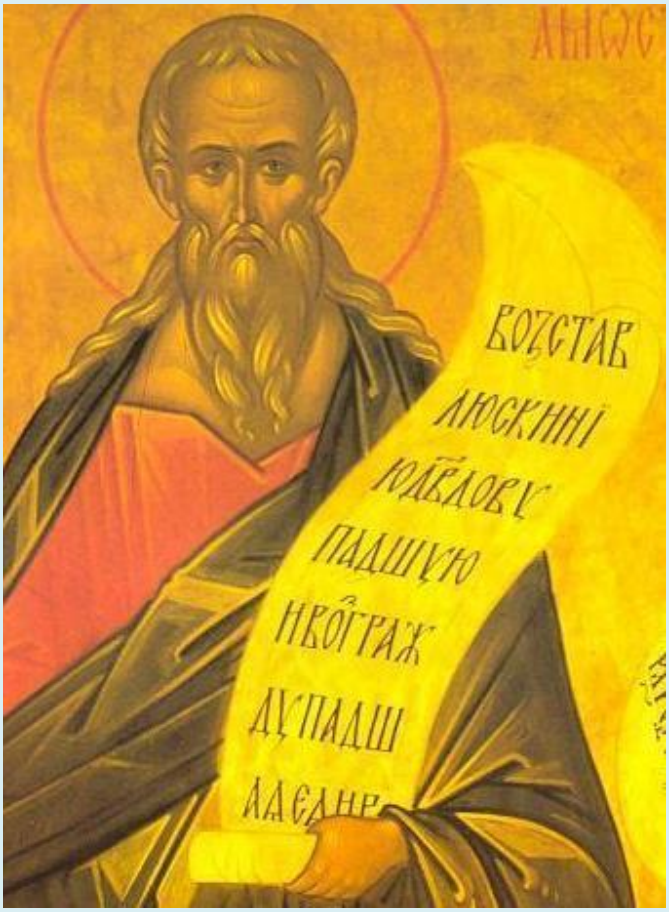

Materiale despre Sfântul prooroc Amos:

https://archive.org/details/@steaemy?query=Amos

https://independent.academia.edu/emystea/Sf-prooroci

****

Sfântul prooroc Amos, pomenit în calendarul creştin ortodox la 15 iunie, este unul din proorocii mici ai Vechiului Testament. Originar din Tecoa, era păstor şi cultiva sicomori. Profeţiile sale au fost spuse între anii 780-740 î.d. Hr. Sfântul prooroc Amos vorbea împotriva neamurilor, care au săvârşit multe nedreptăţi şi fărădelegi, şi împotriva poporului israelit, ce s-a îndepărtat de Dumnezeul viu şi adevărat, ne-socotind legile lui, "... fiindcă ei au vândut pe cel drept pentru argint şi pe cel sărac pentru o pereche de încălţăminte" (Am. 2, 6).

Index

Vechiul Testament – Amos....4
Introducere la Cartea Profetului Amos....4
Capitolul 1 - Preziceri asupra a cinci neamuri învecinate cu Israel....5
Capitolul 2 - Preziceri asupra încă unui neam învecinat, ca şi asupra lui Israel şi Iuda....6
Capitolul 3 - Alegere şi pedeapsă. Lucrarea lui Dumnezeu. Profeţie asupra Samariei....7
Capitolul 4 - Femeile din Samaria. Pedepse asupra lui Israel. Laudă Domnului....8
Capitolul 5 - Tânguiri, prea măriri, ameninţări, îndemnuri, pedepse, ziua Domnului, închinarea mincinoasă....9
Capitolul 6 - Ameninţări asupra celor mândri şi dezmierdaţi....10
Capitolul 7 - Trei vedenii ale profetului; conflictul său cu Amasia şi izgonirea din Betel....11
Capitolul 8 - A patra vedenie. Vestirea unor pedepse....12
Capitolul 9 - A cincea vedenie. Imn de laudă. Pedepse viitoare. Făgăduinţa întoarcerii....13
Evanghelia şi Apostolul zilei....15
În această lună (iunie), ziua a cincisprezecea - Sfântul prooroc Amos (Minei)....18
Canon de rugăciune către Sfântul prooroc Amos....28
Imnografie....36
Vieţile Sfinţilor - Sfântul prooroc Amos....37
Sinaxar din 15 iunie....41
Arhid. Ștefan Sfarghie - Sinaxar - Sfântul proroc Amos; Sfântul mucenic Isihie....52
Sorin Ioniţe - Calendar ortodox - Sfântul proroc Amos; Sfântul mucenic Isihie; Fericiții Augustin și Ieronim....54
Proloagele din 15 iunie....58
Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida din 15 iunie....69
Pomenirea Sfântului proroc Amos....69
Pomenirea Sfinţilor mucenici Vitus, Modestus şi Crescenţia....70
Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Dula....71
Pomenirea Sfântului mucenic Lazăr, cneazul sârbilor....71
Pomenirea Sfântului Efrem, patriarhul sârbilor....72
Pomenirea fericitului Augustin, episcopul Hipponei....72
Cântare de laudă la Sfântul Vitus....73
Cugetare....74

Luare aminte.....74
Predică despre sărac şi Ziditorul lui.....74
Ioan-Lucian Radu - Cum ajunge omul sclavul fratelui său.....76
Ioan-Lucian Radu - Vacile din Vasan și profeția proorocului Amos.....79
Icoane.....81

Vechiul Testament – Amos

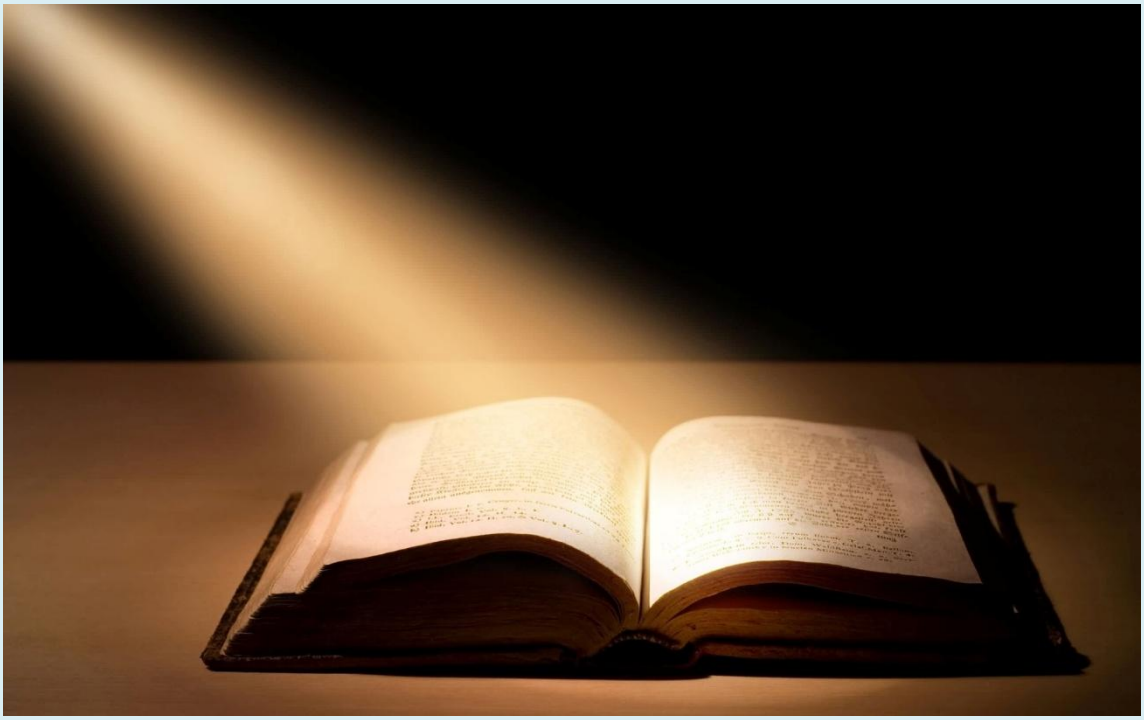

Introducere la Cartea Profetului Amos

Cronolgic - potrivit tuturor datelor de care dispune istoriografia biblică - Amos este primul dintre profeţii propriu-zişi ai Vechiului Testament, adică dintre aceia care au lăsat, sub numele lor, opere scrise.

Singular - în semnificaţia lui - este şi faptul că, spre deosebire de ceilalţi, oameni cu o zestre culturală mai bogată sau mai modestă, Amos era un simplu cioban din Tecoa, localitate situată nu prea departe de Betleem, dincolo de care se întindea deşertul lui Iuda, dar ale cărei vecinătăţi de dincoace erau bogate în păşuni. Unii exegeţi presupun că el era, de fapt, proprietarul unor turme, alţii înclină să creadă că putea fi chiar simbriaş, de vreme ce, pe lângă îndeletnicirea păstoritului, Amos (al cărui nume înseamnă „sarcină“) se ocupa şi cu culegerea de sicomore (echivalentul dudelor noastre), din vânzarea cărora îşi întregea venitul. Aşadar, pe de-o parte, păstorul singuratic, cu viaţa lui simplă, aspră, contemplativă, a omului vecin cu cerul şi contemporan cu veşnicia; pe de alta, nomadul care călătoreşte, cunoaşte sate şi cetăţi şi intră în contact cu lumea, prin mijlocirea căreia, probabil, devine un autodidact.

Oricum, nimic din viaţa lui de dinainte nu anunţă un profet. Chemarea se petrece dintr-o dată, pe nepregătite, când Dumnezeu îi porunceşte să-şi părăsească ţinutul

de baştină, regatul lui Iuda, şi să se strămute în regatul de nord, cu deosebire în oraşul Betel, devenit centru al idolatriei de care fuseseră contaminaţi fiii lui Israel. Regele Ieroboam al II-lea reîntregise ţara şi-i conferise o situaţie din cele mai prospere. Dar, aşa cum se întâmplă mai întotdeauna în viaţa popoarelor, progresul material atrage după sine decadenţa morală; regele, curtenii şi nobilii se îmbogăţesc, îşi construiesc palate şi încep să ducă o viaţă de lux, îmbuibare şi desfrâu, vicii care alungă simţul responsabilităţii şi anulează prevederea pentru ceea ce se poate întâmpla mâine. Or, tocmai acesta e mesajul lui Amos: să atragă atenţia, în numele şi din împuternicirea lui Dumnezeu, că declinului moral îi va urma, neapărat, o catastrofă generală, dacă lucrurile nu vor reintra, între timp, pe făgaşul lor normal. Este ceea ce va face, pe căi aproape paralele, şi contemporanul său Osea, care-şi va începe mandatul cu zece ani mai târziu; aceasta înseamnă că chemarea lui Amos s-a petrecut în jurul anului 740 î. H., la vremea când teribilul Tiglatfalasar al III-lea îşi pregătea ascensiunea la cârma imperiului asirian.

Miezul propovăduirii lui Amos este acela că, într-adevăr, Dumnezeu pedepseşte - deseori foarte aspru, prin foame, sete, sabie şi exil - nestatornicia în credinţă şi comportament a poporului Său, dar că El o face numai din iubire, o iubire care suferă şi care, în cele din urmă, îi lasă speranţei o poartă deschisă.

În ciuda lipsei sale de cultură metodică, Amos cultivă un stil îngrijit, simplu, alert, percutant, ale cărui cadenţe obligă cuvintele la sclipitoarea austeritate a fulgerelor ce dialoghează pe-ntuneric.

Capitolul 1 - Preziceri asupra a cinci neamuri învecinate cu Israel

1. Cuvintele lui Amos, unul dintre păstorii din Tecoa, care a avut vedenie pentru Israel în vremea lui Ozia, regele lui Iuda, în vremea lui Ieroboam, fiul lui Ioaş, regele lui Israel, doi ani înaintea cutremurului de pământ.
2. Şi a zis: Când Domnul va striga puternic din Sion şi din Ierusalim va slobozi glasul Său, jalnice vor fi păşunile păstorilor şi uscat va fi vârful Carmelului".
3. Aşa zice Domnul: "Pentru trei păcate ale Damascului, ba chiar pentru patru, nu Mă voi întoarce, fiindcă ei au sfărâmat Galaadul cu tăvălugi de fier.
4. Pentru aceasta voi trimite foc asupra casei lui Hazael şi va mistui palatele lui Ben-Hadad;
5. Şi voi zdrobi zăvoarele Damascului şi voi stârpi pe locuitorii din valea Aven şi pe ai celui care ţine în mână sceptrul din Bet-Eden şi poporul cel din Aram va fi dus în robie la Chir", zice Domnul!

6. Aşa zice Domnul: "Pentru trei păcate ale Gazei, ba chiar pentru patru, nu Mă voi întoarce, din pricină că ei au dus în robie mari tabere de robi, ca să le dea în mâna lui Edom;
7. Pentru aceasta, foc voi năpusti în zidurile Gazei şi palatele ei le va mistui;
8. Pe tot locuitorul din Aşdod îl voi stârpi şi pe cel ce ţine în mână sceptrul din Ascalon; şi voi îndrepta către Acaron mâna Mea şi rămăşiţele filistenilor vor pieri", zice Domnul Dumnezeu.
9. Aşa zice Domnul: "Pentru trei păcate ale Tirului, ba chiar pentru patru, nu Mă voi întoarce, din pricină că tabere întregi de robi au fost date în mâna lui Edom şi nu şi-au mai adus aminte de legământul cel dintre fraţi.
10. Pentru aceasta voi trimite vâlvătăi de foc în zidurile Tirului şi vor mistui palatele lui!"
11. Aşa zice Domnul: "Pentru trei păcate ale Edomului, ba chiar pentru patru, nu Mă voi întoarce, din pricină că el a urmărit cu sabia pe fratele său şi că a înăbuşit milostivirea lui. Din pricină că urgia lui a dăinuit necontenit şi furia lui s-a dezlănţuit mereu;
12. Pentru aceasta voi trimite foc în Teman şi palatele cele din Bosra le va mistui".
13. Aşa zice Domnul: "Pentru trei păcate ale feciorilor lui Amon, ba chiar pentru patru, nu Mă voi întoarce, căci ei au spintecat femeile însărcinate ale Galaadului, ca să-şi întindă hotarele lor;
14. Pentru aceasta voi aprinde foc în zidurile Rabei şi văpaia va mistui palatele ei în ziua de război, în mijlocul vijeliei, în ziua cea de grea furtună.
15. Şi regele lor va merge în robie, împreună cu căpeteniile lui", zice Domnul!

Capitolul 2 - Preziceri asupra încă unui neam învecinat, ca şi asupra lui Israel şi Iuda

1. Aşa grăieşte Domnul: "Pentru trei păcate ale Moabului, ba chiar pentru patru, nu Mă voi întoarce, din pricină că el a ars oasele regelui Edomului până le-a prefăcut în cenuşă.
2. Pentru aceasta voi trimite foc în Moab şi va mistui palatele cele din Cheriot. Şi Moabul îşi va sfârşi viaţa în larmă, printre strigăte de război şi în sunetul trâmbiţei;
3. Pe judecători îi voi stârpi din mijlocul lui şi pe toate căpeteniile, împreună cu el le voi omorî", zice Domnul!
4. Aşa zice Domnul: "Pentru trei păcate ale lui Iuda, ba chiar pentru patru, nu Mă voi întoarce, din pricină că ei au aruncat legea Domnului şi au nesocotit rânduielile Lui şi au rătăcit în minciunile lor în care şi părinţii lor alunecaseră;
5. Pentru aceasta voi trimite foc în Iuda şi palatele cele din Ierusalim le va mistui".

6. Aşa zice Domnul: "Pentru trei păcate ale lui Israel, ba chiar pentru patru, nu Mă voi întoarce, fiindcă ei au vândut pe cel drept pentru argint şi pe cel sărac pentru o pereche de încălţăminte.
7. Ei zdrobesc în pulbere capul celor sărmani şi calcă în picioare pe cei în necazuri. Feciorul dimpreună cu tatăl său la aceeaşi desfrânată îşi află calea, ca să pângărească numele Meu cel sfânt;
8. Pe veşmintele luate zălog, pe lângă jertfelnice, se tolănesc şi vinul celor năpăstuiţi îl beau în templul dumnezeului lor.
9. Eu am prăpădit pe amorei dinaintea lor, oameni înalţi la stat ca cedrii şi falnici ca stejarii; am nimicit rodul lor sus şi rădăcina jos!
10. Eu v-am scos pe voi din ţara Egiptului şi patruzeci de ani v-am purtat prin pustiu, ca să luaţi în stăpânire ţara amoreilor.
11. Eu am aşezat prooroci dintre feciorii voştri şi nazirei dintre flăcăii voştri! Oare nu este aşa, fii ai lui Israel?" zice Domnul.
12. Dar voi aţi dat nazireilor vin să bea şi proorocilor le-aţi poruncit, zicând: "Nu proorociţi!"
13. Pentru aceasta vă voi face să vă clătinaţi încoace şi încolo, cum se clatină o căruţă încărcată cu snopi.
14. Cel iute de picior nu va putea să fugă, cel puternic nu se va mai bizui pe puterea lui şi cel viteaz nu va scăpa cu viaţă;
15. Arcaşul nu va putea ţine piept, cel sprinten la picior nu va scăpa, iar cel călare pe cal nu va putea să se izbăvească.
16. Şi cel mai îndrăzneţ dintre cei viteji va fugi dezbrăcat în ziua aceea", zice Domnul.

Capitolul 3 - Alegere şi pedeapsă. Lucrarea lui Dumnezeu. Profeţie asupra Samariei

1. Ascultaţi cuvântul acesta pe care Domnul îl grăieşte către voi, fii ai lui Israel, şi către tot neamul pe care l-a scos din pământul Egiptului, zicând:
2. "Numai pe voi v-am cunoscut dintre toate neamurile pământului; pentru aceasta vă voi pedepsi pe voi pentru toate fărădelegile voastre.
3. Oare pot merge doi laolaltă fără să se fi înţeles?
4. Oare urlă leul în pădure fără a fi găsit prada? Oare puiul de leu face să-i răsune glasul din culcuşul său fără să fi prins ceva?
5. Pasărea cade oare în laţ fără să fi fost el întins? Şi se ridică oare cursa de pe pământ fără să se fi prins ceva în ea?
6. Sună oare trâmbiţa în cetate fără ca poporul să nu se înspăimânte? Se întâmplă vreo nenorocire în cetate fără ca Domnul să nu o fi pricinuit?
7. Domnul nu face nimic fără să fi descoperit taina Sa proorocilor, slujitorii Lui!

8. Dacă leul mugeşte, cine nu se va înfricoşa? Şi dacă Domnul grăieşte, cine nu va prooroci?
9. Daţi de ştire de pe acoperişurile palatelor din Aşdod, de pe palatele din ţara Egiptului şi ziceţi: Adunaţi-vă pe muntele Samariei şi vedeţi câte neorânduieli sunt în această cetate şi ce asupriri în sânul ei.
10. Ei nu ştiu să lucreze cu dreptate, zice Domnul, strâng comori din silnicie şi din jaf în palatele lor.
11. Pentru aceasta, aşa zice Domnul Dumnezeu: "Vrăjmaşul va cutreiera prin ţară şi te va despuia de puterea ta şi va jefui palatele tale!"
12. Aşa grăieşte Domnul: "Precum ciobanul scapă din gura leului două şolduri de carne sau un vârf de ureche, aşa vor scăpa fiii lui Israel! Voi care staţi în Samaria pe un colţ de pat şi în Damasc în aşternuturi,
13. Ascultaţi şi mărturisiţi împotriva casei lui Iacov, zice Domnul Dumnezeu, Dumnezeul Savaot;
14. Că în ziua în care voi pedepsi fărădelegile lui Israel, voi răsturna altarele cele din Betel şi coarnele jertfelnicului vor fi sfărâmate şi vor cădea pe pământ.
15. Şi casa cea de iarnă o voi dărâma şi lăcaşurile cele de fildeş vor pieri şi case fără de număr nu vor mai fi", zice Domnul.

Capitolul 4 - Femeile din Samaria. Pedepse asupra lui Israel. Laudă Domnului

1. Ascultaţi cuvântul acesta, voi vaci din Vasan, care staţi pe muntele Samariei, voi care asupriţi pe cei slabi, zdrobiţi pe cei săraci, voi care ziceţi bărbaţilor voştri: "Aduceţi să bem!"
2. Juratu-S-a Domnul întru sfinţenia Sa: "Iată vin zile când voi veţi fi ridicaţi cu cârlige şi urmaşii cei de după voi cu cângi;
3. Şi veţi ieşi prin spărturile zidurilor una câte una şi veţi fi aruncate către muntele Hermonului, zice Domnul!
4. Veniţi la Betel şi păcătuiţi şi în Ghilgal înmulţiţi fărădelegile! De dimineaţă aduceţi jertfele voastre, şi la fiecare trei zile zeciuielile voastre!
5. Puneţi înainte prinoase cu aluat ca jertfă de laudă, vestiţi, trâmbiţaţi prinoasele voastre cele de bunăvoie; că aceasta vă place vouă, copii ai lui Israel", zice Domnul Dumnezeu.
6. "De aceea şi Eu v-am lăsat cu dinţii curaţi în toate cetăţile voastre şi cu lipsă de pâine în toate sălaşele voastre, dar nu v-aţi întors către Mine", zice Domnul.
7. "V-am lipsit de ploaie cu trei luni mai înainte de seceriş; şi peste o cetate am revărsat ploaia, iar peste alta nu; peste un ţinut a plouat, iar în cel care n-a plouat, s-a uscat holda.
8. Şi s-au pornit două-trei cetăţi către o altă cetate ca să bea apă, dar nu s-au săturat! Si voi tot nu v-aţi întors către Mine", zice Domnul.

9. "V-am bătut pe voi cu rugină şi cu mălură; am pustiit grădinile şi viile voastre; smochinii şi măslinii voştri au fost prăpădiţi de lăcuste. Dar voi nu v-aţi întors către Mine", zice Domnul.
10. "Am trimis asupra voastră ciumă ca aceea din pământul Egiptului; cu sabie am ucis pe feciorii voştri, în robie am dus până şi caii voştri, iar întru urgia Mea am ridicat văpăi de foc în taberele voastre. Dar voi nu v-aţi întors către Mine", zice Domnul.
11. "Şi v-am prăbuşit pe voi cum a prăbuşit Dumnezeu Sodoma şi Gomora şi aţi ajuns ca un tăciune scos din vâlvătaie. Dar nu v-aţi întors către Mine", zice Domnul!
12. Drept aceea, iată ce-ţi voi face; Israele - şi cu deadinsul îţi voi face aceasta! Pregăteşte-te, Israele, să te întâlneşti cu Dumnezeul tău!
13. Că El este Cel care a întocmit munţii şi a făurit vîntul şi descoperă omului gândurile sale; El a făcut zorile şi întunericul şi calcă peste înălţimile pământului. Domnul Dumnezeu Savaot este numele Lui!

Capitolul 5 - Tânguiri, prea măriri, ameninţări, îndemnuri, pedepse, ziua Domnului, închinarea mincinoasă

1. Ascultaţi cuvântul acesta pe care eu îl rostesc asupra voastră, cântec de jale pentru voi, cei din casa lui Israel:
2. Căzut-a ca să nu se mai scoale fecioara lui Israel, trântită stă la pământ şi nimeni nu o ridică!
3. Că aşa grăieşte Domnul Dumnezeu casei lui Israel: "Cetatea care scotea o mie de oameni în luptă va rămâne cu o sută, şi cea care scotea o sută va rămâne cu zece".
4. Că aşa zice Domnul către casa lui Israel:
5. "Căutaţi-Mă şi veţi fi vii! Nu umblaţi după Betel şi în Ghilgal să nu intraţi şi nu treceţi pe lângă Beer-Şeba, căci Ghilgalul va fi dus în robie şi Betelul va rămâne o nimica toată.
6. Ci căutaţi pe Domnul ca să fiţi vii, ca nu cumva să dea flăcărilor casa lui Iosif, să fie mistuită şi nimeni să nu o poată stinge din cei din Betel.
7. Aceştia prefac judecata în pelin şi prăbuşesc dreptatea la pământ.
8. Căutaţi pe Cel care a făcut Orionul şi Pleiadele, pe Cel care preface dimineaţa în întuneric adânc şi întunecă ziua ca noaptea, pe Cel care cheamă apa mării şi o varsă peste faţa pământului. Domnul este numele Lui!
9. El aduce ruina peste cel puternic şi prăpădul peste cetatea cea întărită.
10. Ei urăsc pe apărătorul dreptului la poarta cetăţii şi de cel ce grăieşte cinstit le este scârbă.

11. Drept aceea, fiindcă voi călcaţi în picioare pe cel sărman şi luaţi de la el dar de grâu, cu toate că aţi zidit case de piatră, nu le veţi locui, şi deşi aţi sădit viţă de bun soi, nu veţi bea din vinul ei.
12. Că Eu ştiu că mari sunt fărădelegile voastre şi grele păcatele voastre, ca unii care asupriţi pe cel drept şi luaţi mită şi stoarceţi pe cei săraci la porţile cetăţii.
13. Dar în vremea aceea omul cel înţelept va tăcea, că este vreme rea.
14. Căutaţi binele şi nu răul, ca să fiţi vii şi aşa Domnul Dumnezeu Savaot va fi cu voi precum ziceţi că este.
15. Urâţi răul şi iubiţi binele şi hotărâţi judecata cea dreaptă la porţi, poate că Domnul Dumnezeu Savaot Se va milostivi de cei rămaşi ai lui Iosif.
16. Pentru aceasta aşa grăieşte Domnul Dumnezeu Savaot, Atotţiitorul: "În toate pieţele plânset va fi şi pe toate uliţele se va auzi strigând: Vai! Vai! Plugarul va fi îndemnat la jale şi la tânguire lângă cei ce ştiu să se bocească.
17. Şi în toate viile va fi bocet, că Eu trec prin mijlocul tău", zice Domnul.
18. Vai de cei ce doresc ziua Domnului! Ce se va întâmpla cu voi? Ziua Domnului este zi de întuneric şi nu de lumină!
19. Veţi fi ca un om care fuge din faţa leului şi dă peste un urs, şi ca unul care intră în casă şi se reazemă cu mâna de un perete şi îl muşcă şarpele.
20. Nu va fi oare ziua Domnului întuneric şi nu lumină, beznă şi nu strălucire?
21. Urât-am, dispreţuit-am prăznuirile voastre şi nu simt nici o plăcere pentru sărbătorile voastre.
22. Când Îmi veţi aduce arderi de tot şi prinoase, nu le voi binevoi şi la jertfele de mântuire grase ale voastre nu voi pleca ochii.
23. Depărtează de Mine zgomotul cântecelor tale, că nu am plăcere să ascult cântarea alăutelor tale!
24. Şi judecata se va năpusti ca apa şi dreptatea ca un şuvoi furios.
25. Voi cei din casa lui Israel, Mi-aţi adus, oare, jertfe şi prinoase în pustiu, vreme de patruzeci de ani?
26. Dar acum veţi aduce cu voi pe Sacut, regele vostru, şi steaua dumnezeului vostru, Chevan, idolii voştri pe care vi i-aţi făurit.
27. Şi Eu vă voi duce robi dincolo de Damasc, zice Domnul, al Cărui nume este Dumnezeu Savaot.

Capitolul 6 - Ameninţări asupra celor mândri şi dezmierdaţi

1. Vai de voi, cei fără de grijă din Sion şi cei care nădăjduiţi în muntele Samariei! Însemnaţi pe cei mai de seamă dintre neamuri şi îndreptaţi-vă către ei, voi cei din casa lui Israel!

2. Treceţi la Calne şi vedeţi, duceţi-vă de acolo la Hamatul cel mare şi coborâţi-vă în Gatul Filisteii; preţuiesc ele mai mult decât aceste regate? Ţinutul lor este mai mare decât al vostru?
3. Voi fugiţi de ziua cea de nenorocire şi vă hărăziţi o odihnă plină de primejdii.
4. Iată că ei stau tolăniţi pe paturi de fildeş şi stau întinşi în aşternuturile lor şi mănâncă miei din turmă şi viţei crescuţi în staul.
5. Se arată dibaci în cântece de liră şi întocmai ca David se întrec în instrumente muzicale;
6. Beau din cupe vin şi din pârga untdelemnului îşi fac miresme pentru uns şi nu le pasă de prăbuşirea casei lui Iosif!
7. Pentru aceasta ei vor fi duşi în robie în fruntea robilor şi strigătul de bucurie al celor fără frâu va dispărea.
8. Juratu-S-a Domnul pe Sine însuşi, zice Domnul Dumnezeu Savaot: Îmi este scârbă de semeţia lui Iacov şi palatele lui le urăsc, pentru aceasta voi preda cetatea dimpreună cu tot ceea ce este în ea.
9. Astfel că dacă vor rămâne zece oameni într-o singură casă, vor muri!
10. Şi nu va scăpa decât un mic număr, ca să scoată oasele din casă. Unul va zice celui care este în fundul casei: "Mai este cu tine cineva?" Şi celălalt îi va răspunde: "Nu!" Şi cel dintâi îi va zice: "Taci, că nu trebuie să aminteşti numele Domnului!"
11. Că iată Domnul va porunci şi va lovi casa cea mare cu dărâmare şi casa cea mică cu crăpături.
12. Oare pot caii să fugă pe stâncă? Se va ara marea cu boii? Căci voi prefaceţi judecata în otravă şi rodul dreptăţii în pelin.
13. Voi vă veseliţi pentru Lodebar şi ziceţi: "Oare n-am cucerit prin forţa noastră puterea?"
14. Şi iată Eu voi ridica împotriva voastră - voi, cei din casa lui Israel - zice Domnul Dumnezeu Savaot, un popor care vă va asupri de la intrarea Hamatului până la râul Araba.

Capitolul 7 - Trei vedenii ale profetului; conflictul său cu Amasia şi izgonirea din Betel

1. Iată ce vedenie mi-a arătat Domnul Dumnezeu: se făcea un stol de lăcuste la datul otavei, şi era otava după cositul cuvenit regelui.
2. Şi după ce au sfârşit de mâncat iarba de pe pământ, am zis: Doamne Dumnezeule, fie-ţi milă! Cum va putea îndura aceasta Iacov, căci el este mic!
3. Şi S-a milostivit Domnul pentru aceste vorbe şi a zis: "Nu se va mai întâmpla!"
4. Apoi Domnul Dumnezeu mi-a arătat o altă vedenie: iată că Domnul chema focul ca să facă judecată; el a mistuit adâncul cel necuprins şi a prăpădit şi parte din pământ,

5. Şi am zis: Doamne, Dumnezeule, opreşte-Te! Cum va îndura Iacov, căci el este mic!
6. Şi S-a milostivit Domnul şi acum, şi a zis: "Nici aceasta nu se va întâmpla!"
7. Şi iarăşi am avut o vedenie: iată că Domnul stătea lângă un zid drept, iar în mâna Lui avea o cumpănă de plumb.
8. Şi a zis Domnul către mine: "Ce vezi tu Amos?" Şi am zis: O cumpănă de plumb. Şi mi-a răspuns Domnul: "Iată Eu voi pune cumpăna cea de plumb în mijlocul poporului Meu Israel şi de aici încolo nu-l voi mai cruţa.
9. Înălţimile lui Isaac vor fi distruse, şi capiştile lui Israel vor fi dărâmate, iar împotriva casei lui Ieroboam Mă voi scula cu sabie".
10. Atunci a trimis Amasia, preotul cel din Betel, către Ieroboam, regele lui Israel, zicând: "Amos unelteşte împotriva ta chiar în casa lui Israel! Şi locuitorii ţării nu mai pot îndura cuvintele lui!"
11. Dar iată ce grăieşte Amos: "De sabie va muri Ieroboam şi Israel va fi dus în robie de pe pământul lui!"
12. Şi a zis Amasia către Amos: "Profetule, scoală şi fugi în pământul lui Iuda şi mănâncă acolo pâine şi profeţeşte în acele locuri;
13. Dar în Betel tu nu vei mai profeţi, că el este un sanctuar al regelui, un templu al regatului!"
14. Şi a răspuns Amos şi a zis către Amasia: "Eu nu sunt prooroc şi nici fecior de prooroc, ci sunt păstor şi adunător de sicomore;
15. Şi de la turmă m-a luat Domnul şi mi-a zis: "Du-te şi prooroceşte în poporul Meu Israel!"
16. şi acum ascultă cuvântul Domnului, tu ,care zici: "Nu se cuvine să prooroceşti împotriva lui Israel şi să nu propovăduieşti împotriva casei lui Isaac!
17. Pentru aceasta aşa zice Domnul: "Femeia ta se va desfrâna în cetate şi fiii şi fiicele tale vor cădea în ascuţişul sabiei; pământul tău va fi măsurat cu funia şi tu vei muri într-un loc spurcat, iar Israel va fi dus în robie de pe pământul lui".

Capitolul 8 - A patra vedenie. Vestirea unor pedepse

1. Şi iată ce mi-a arătat Domnul Dumnezeu: se făcea un coş cu poame,
2. Şi mi-a zis: "Ce vezi tu, Amos?" şi a grăit Domnul către mine: "Vine sfârşitul poporului Meu Israel, căci nu-l voi mai trece cu vederea!
3. Şi in ziua aceea cântările templului se vor preface în tânguiri, zice Domnul Dumnezeu. Hoiturile vor fi fără de număr; oriunde se vor arunca va fi tăcere!
4. Ascultaţi acestea, voi cei care zdrobiţi pe cei sărmani şi vreţi să stârpiţi pe cei obijduiţi din ţară,

5. Zicând: "Când va trece luna nouă ca să vindem grâul şi ziua de odihnă ca să deschidem jitniţa, să micşorăm efa, să mărim siclul şi să le înlocuim cu cântare strâmbe?
6. Să cumpărăm pe preţ de argint pe cei nevoiaşi şi pe cei în strâmtorare pentru o pereche de încălţăminte, să vindem grâul cel de lepădat?"
7. Juratu-S-a Domnul împotriva semeţiei lui Iacov: "Niciodată nu voi uita faptele lor!"
8. Pentru aceasta, oare, pământul nu se va zbuciuma şi toţi locuitorii nu vor fi cuprinşi de jale? Se va înălţa ca Nilul pe de-a întregul, se va învolbura şi va descreşte ca fluviul cel din Egipt.
9. Iar în ziua aceea, zice Domnul Dumnezeu, voi apune soarele în miezul zilei şi voi întuneca pământul în zi luminoasă;
10. Voi preface praznicele voastre în jelire şi toate cântările voastre în tânguire; pe toate coapsele voi pune sac şi pleşuve vor fi toate capetele; voi înteţi jalea ca pentru cel unul-născut şi sfârşitul va fi o zi de deznădejde!
11. Iată vin zile, zice Domnul Dumnezeu, în care voi trimite foamete pe pământ, nu foamete de pâine şi nu sete de apă, ci de auzit cuvintele Domnului.
12. Şi ei se vor clătina de la o mare până la cealaltă şi de la miazănoapte la răsărit şi vor cutreiera pământul căutând cuvântul Domnului, dar nu îl vor afla.
13. În vremea aceea se vor usca de sete fecioarele cele cu chip frumos şi flăcăii;
14. Cei care se jură pe păcatul Samariei şi zic: "Viu este Dumnezeul tău, Dane, şi vie este calea până la Beer-Şeba" - vor cădea şi nu se vor mai scula!

Capitolul 9 - A cincea vedenie. Imn de laudă. Pedepse viitoare. Făgăduinţa întoarcerii

1. Văzut-am pe Domnul stând lângă altar şi a zis: "Loveşte capetele stâlpilor ca să cadă tavanul, prăvăleşte-le peste capetele tuturor, iar pe cei ce vor scăpa, cu sabia îi voi omorî. Nimeni nu se va izbăvi cu fuga şi nici unul nu-şi va scăpa viaţa!
2. Dacă se vor strecura în locuinţa morţilor, de acolo mâna Mea îi va apuca, şi de se vor sui în cer, îi voi da jos de acolo;
3. Dacă se vor ascunde pe vârful Carmelului şi acolo îi voi prinde şi îi voi apuca. De se vor ascunde dinaintea ochilor Mei în fundul mării, voi da poruncă şarpelui şi îi va muşca.
4. În robie de se vor duce înaintea vrăjmaşilor lor, şi acolo voi da poruncă şi sabia îi va ucide, căci ochii Mei Eu îi aţintesc spre rău iar nu spre bine!
5. Domnul Dumnezeu Savaot se atinge de pământ, şi el se topeşte şi toţi locuitorii sunt cuprinşi de jale. Pământul se înalţă ca Nilul şi descreşte ca fluviul Egiptului.

6. El a zidit locuinţele Sale înalte în ceruri şi bolta cea de peste pământ a întemeiat-o. El cheamă apele mării şi le revarsă peste faţa a tot pământul. Domnul este numele Lui.
7. "Oare nu sunteţi voi, feciori ai lui Israel, pentru Mine, ca şi cuşiţii?", zice Domnul. "Oare n-am scos Eu pe israeliţi din pământul Egiptului, pe filisteni din Caftor şi pe sirieni din Chir?"
8. Iată ochii Domnului Dumnezeu privesc spre împărăţia cea păcătoasă şi Eu o voi nimici de pe faţa pământului! Dar nu voi distruge casa lui Iacov, zice Domnul!
9. Căci iată, voi da porunci şi vă voi vântura printre toate neamurile, pe voi cei din neamul lui Israel, precum vânturi grâul la ciur, ca nici o pietricică să nu cadă pe pământ.
10. De sabie vor pieri toţi păcătoşii cei din poporul Meu, care zic: "Prăpădul nu ne va atinge şi peste noi nu va da".
11. În ziua aceea voi ridica cortul cel căzut al lui David şi voi drege spărturile lui şi dărâmăturile le voi ridica la loc şi-l voi zidi ca în vremurile cele dintru început;
12. Ca astfel ei să ia în stăpânire rămăşiţa Edomului şi toate popoarele peste care s-a chemat numele Meu, zice Domnul, Care face acestea.
13. Iată vin zile, zice Domnul, când cel ce ară va ajunge din urmă pe cel ce seceră, şi cel ce calcă strugurii pe cel ce seamănă. Şi munţii vor picura must şi toate colinele se vor topi.
14. Şi Eu voi întoarce din robie pe poporul Meu Israel, şi ei vor zidi cetăţile cele pustiite şi le vor locui, vor sădi vii şi vor bea din vinul lor, vor face grădini şi din roadele lor vor mânca.
15. Şi îi voi răsădi în pământul lor şi nu vor mai fi smulşi din ţara pe care le-am dat-o în stăpânire", zice Domnul Dumnezeul tău.

Evanghelia şi Apostolul zilei

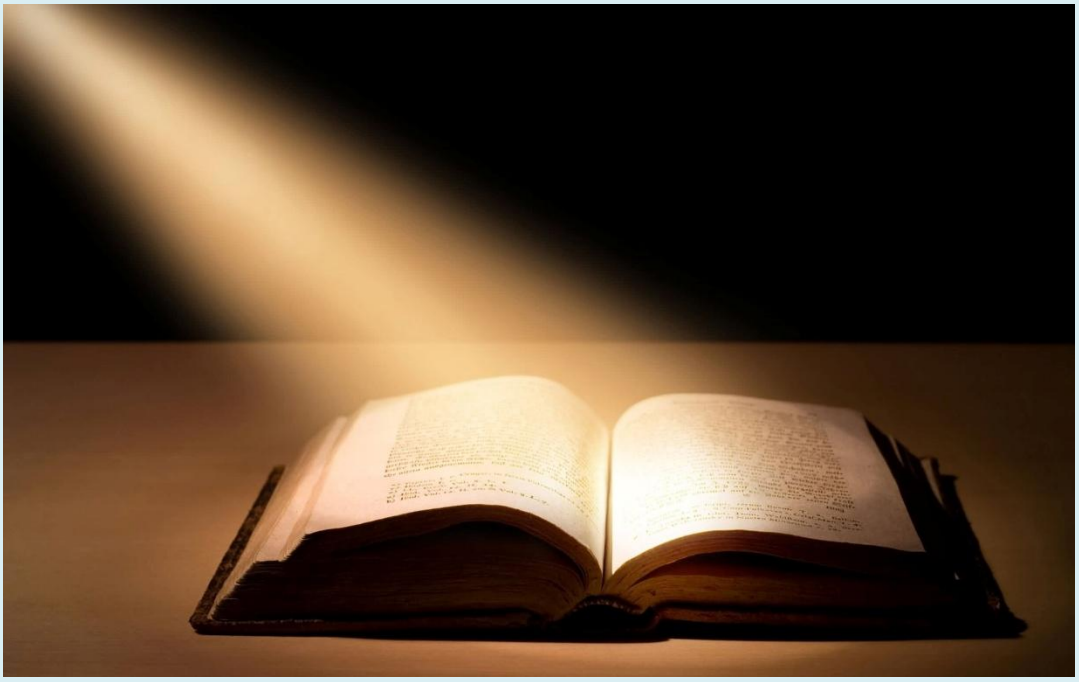

Evanghelia

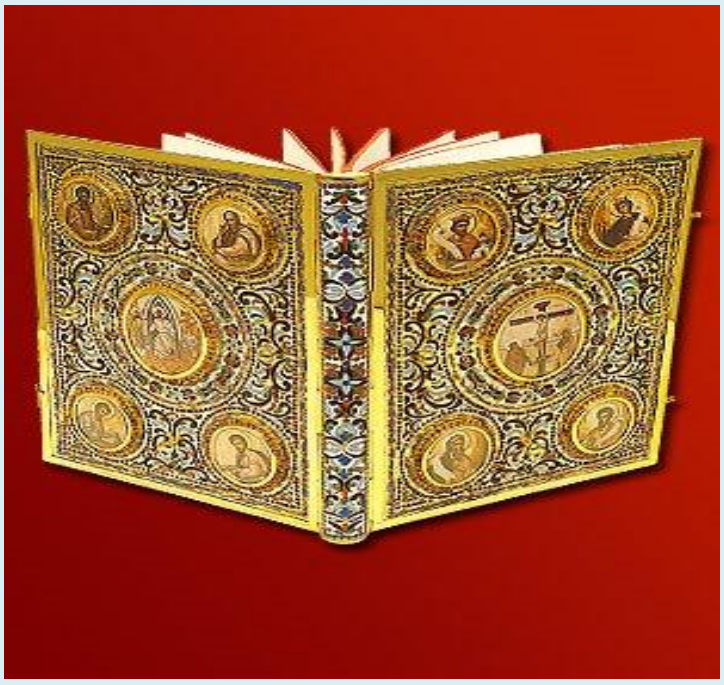

Ev. Luca 4, 22-30

22. Şi toţi Îl încuviinţau şi se mirau de cuvintele harului care ieşeau din gura Lui şi ziceau: Nu este, oare, Acesta fiul lui Iosif?
23. Şi El le-a zis: Cu adevărat Îmi veţi spune această pildă: Doctore, vindecă-te pe tine însuţi! Câte am auzit că s-au făcut în Capernaum, fă şi aici în patria Ta.
24. Şi le-a zis: Adevărat zic vouă că nici un prooroc nu este bine primit în patria sa.
25. Şi adevărat vă spun că multe văduve erau în zilele lui Ilie, în Israel, când s-a închis cerul trei ani şi şase luni, încât a fost foamete mare peste tot pământul.
26. Şi la nici una dintre ele n-a fost trimis Ilie, decât la Sarepta Sidonului, la o femeie văduvă.
27. Şi mulţi leproşi erau în Israel în zilele proorocului Elisei, dar nici unul dintre ei nu s-a curăţat, decât Neeman sirianul.
28. Şi toţi, în sinagogă, auzind acestea, s-au umplut de mânie.
29. Şi sculându-se, L-au scos afară din cetate şi L-au dus pe sprânceana muntelui, pe care era zidită cetatea lor, ca să-L arunce în prăpastie;
30. Iar El, trecând prin mijlocul lor, S-a dus.

Apostol

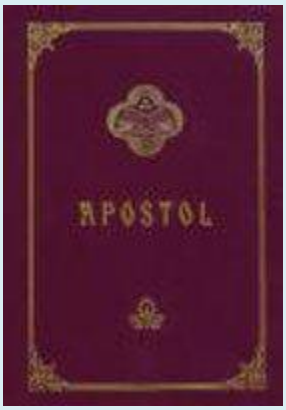

Epistola către Corinteni a Sfântului apostol Pavel

Ap. II Corinteni 3, 4-11

4. Şi o astfel de încredere avem în Hristos faţă de Dumnezeu;
5. Nu că de la noi înşine suntem destoinici să cugetăm ceva ca de la noi înşine, ci destoinicia noastră este de la Dumnezeu,
6. Cel ce ne-a învrednicit să fim slujitori ai Noului Testament, nu ai literei, ci ai duhului; pentru că litera ucide, iar duhul face viu.

7. Iar dacă slujirea cea spre moarte, săpată în litere, pe piatră, s-a făcut întru slavă, încât fiii lui Israel nu puteau să-şi aţintească ochii la faţa lui Moise, din pricina slavei celei trecătoare a feţei lui,
8. Cum să nu fie mai mult întru slavă slujirea Duhului?
9. Căci de a avut parte de slavă slujirea care aduce osânda, cu mult mai mult prisoseşte în slavă slujirea dreptăţii.
10. Şi nici măcar nu este slăvit ceea ce era slăvit în această privinţă, faţă de slava cea covârşitoare.
11. Căci dacă ce este trecător s-a săvârşit prin slavă, cu atât mai mult ce e netrecător va fi în slavă.

În această lună (iunie), ziua a cincisprezecea - Sfântul prooroc Amos (Minei)

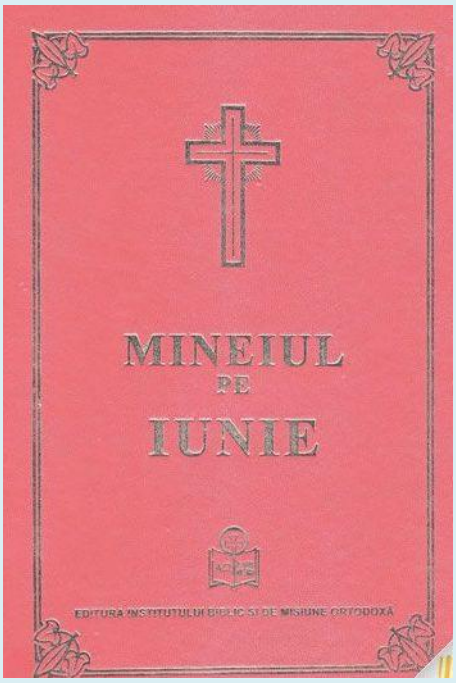

La Vecernie

La Doamne strigat-am..., **Stihirile**, glasul al 2-lea:

Podobie: Când de pe lemn, mort Te-ai pogorât, cel din Arimateea pe Tine, viaţa tuturor, cu smirnă şi cu giulgiu Te-a înfăşurat, Hristoase şi cu dragoste s-a îndemnat a săruta, cu inima şi cu buzele, trupul Tău cel nestricat. Însă fiind cuprins de frică, se bucura strigând către Tine: Slavă smereniei Tale, iubitorule de oameni!

Lumina Duhului a aflat curăţirea sufletului tău, strălucindu-se ca o oglindă limpede, şi a luminat lumea, strălucindu-ţi lumina cunoştinţei de Dumnezeu, şi însemnând mai-nainte chipurile dumnezeieştilor taine, şi darul care era să se dea tuturor oamenilor, dumnezeiescule proorocule.

Făcându-le tu ca o gură a lui Dumnezeu, arătat ai înfruntat pe lucrătorii necredinţei, şi fiind împodobit cu dumnezeieştile dogme, le-ai săvârşit osânda cea fără de fugă şi nescăpată, prea fericite. Pentru aceasta văzând noi săvârşirea graiurilor tale celor înţelepte, cu cântări vrednice te lăudăm pe tine, fericite.

Făcutu-te-ai de Dumnezeu fericite proorocule, descoperitor tăinuitor judecăţilor lui Dumnezeu celor negrăite, căci ai strălucit, şi ai luminat limbile, şi ai propovăduit

Treimea, Amose, grăitorule de cele dumnezeieşti. Pentru aceasta cinstind mărită pomenirea ta, mântuieşte de toată nevoia pe toţi, cei ce Te laudă pe Tine cu credinţă, şi te prăznuiesc, mărite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei)

Ca una ce ai născut apa vieţii, băutura nemuririi, pe Hristos Domnul, adapă-mă pe mine prea curată cu apa iertării, şi bucură cugetul meu cu înţelegeri dumnezeieşti, ca să fac poruncile cele de mântuire prin lucrarea lor, şi să te slăvesc pe tine Preacurată.

A Crucii, a Născătoarei

Multe dureri răbdând la răstignirea Fiului tău, prea curată, suspinând lăcrimai şi strigai: Vai mie, dulcele meu Fiu! Cum pătimeşti fără dreptate, vrând să mântuieşti pe pământenii cei din Adam. Pentru aceea prea curată Fecioară, ţie ne rugăm cu credinţă, fă pe Acela nouă Milostiv.

Tropar, glasul, al 2-lea: A proorocului Tău Amos pomenire, Doamne prăznuind, printr-însul te rugăm, mântuieşte sufletele noastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei)

Iar de este în postul Sfinţilor apostoli, Duminică seara, Marţi seara sau Joi seara, cântăm: Născătoare de Dumnezeu Fecioară... Şi celelalte după obiceiul postului cu metanii ca şi în postul Naşterii lui Hristos.

La Utrenie

Canoanele din Octoih şi al proorocului pe 4.

Canonul proorocului

Cântarea 1

Irmos: Lui Dumnezeu celui ce a ajutat lui Moise în Egipt, de a scos pe Israel, Aceluia unuia să-I cântăm, că S-a prea slăvit.

Curăţindu-mi mintea de cugetul cel cu ceaţa patimilor, luminează-mă Stăpâne a cânta pe proorocul tău Amos.

Arătându-te învăţător tainelor lui Dumnezeu celor mai presus de cuget, te-ai învrednicit a vedea mai-nainte, cele ce vor să fie, mărite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Arătându-te ca un locaş lui Dumnezeu neîntinat, şi curat, ai primit dumnezeiasca lucrare a Duhului, Amose.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Tu, Preacurată ai ridicat cortul lui Adam cel căzut, purtând în pântece pe Mântuitorul Dumnezeu, precum a zis proorocul.

Cântarea a 3-a

Irmos: Întăritu-s-a prin credinţă...

Tu, Amose descoperitorule de cele dumnezeieşti, cu dreptatea Domnului arătat-ai pe cei fărădelege, înfruntându-i, strigând: Sfânt eşti Doamne, cela ce mântuieşti sufletele noastre.

Pusu-te-ai proorocule stâlp noului Testament, sprijinind tăria lui, şi cu credinţă strigând: Sfânt eşti Doamne, şi pe Tine te laudă duhul meu.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Fiind învăţat cele dumnezeieşti, proorocule grăitorule de Dumnezeu Amose, luminând noroade dumnezeieşti, cântai: Sfânt eşti Doamne, cela ce mântuieşti sufletele noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

M-am întărit, cunoscând naşterea ta cea dumnezeiască, şi pe tine te am bogată părtinitoare Fecioară, strigând: Sfânt eşti Doamne, cela ce mântuieşti sufletele noastre.

Irmosul: Întăritu-s-a prin credinţă Biserica lui Hristos, pentru că neîncetat cu laude strigă, cântând: Sfânt eşti, Doamne şi pe Tine Te laudă duhul meu.

Sedealna, glasul al 3-lea:

Podobie: Pentru mărturisirea...

Dumnezeiesc organ al Mângâietorului te-ai arătat, povestind prin darurile Lui, cugetătorule de Dumnezeu, ca să arăţi vădirea lucrurilor celor nevădite; şi luminezi pe cei ce cu credinţă aleargă către tine, mărite Amose fericite, cerând de la Hristos Dumnezeu, să ne dăruiască nouă mare milă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei)

Podobie: De frumuseţea fecioriei tale şi de prea luminată curăţia ta Gavriil mirându-se, a strigat ţie, Născătoare de Dumnezeu: Ce laudă vrednică voi aduce ţie? Sau cum te voi numi pe tine? Nu mă pricep şi mă minunez! Pentru aceasta, precum mi s-a poruncit, strig ţie: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har.

Stăpână prea curată, înviază sufletul meu cel omorât de păcate, ca una ce ai îndrăzneală de Maică către Fiul tău; căci numai tu mai presus de cuvânt şi de cuget, ai născut pe Cuvântul cel împreună fără de început cu Tatăl şi cu Duhul, care dă pururea viaţă şi nestricăciune lumii şi mare milă.

A Crucii, a Născătoarei

Moarte de ocară prin răstignire ai răbdat de bunăvoie Îndurate, pe care văzându-Te, Hristoase, ceea ce Te-a născut s-a rănit, rupându-se la cele dinlăuntru ca o Maică plângea. Cu ale căreia rugăciuni pentru bună îndurarea milei Tale, Unule prea bune, Iubitorule de oameni, Doamne, milostiveşte-Te, şi mântuieşte lumea, Cel ce ai ridicat păcatul ei.

Cântarea a 4-a

Irmos: Auzit-am auzul Tău, Doamne, că Te-ai arătat pe pământ, ca să ne izbăveşti pe noi; pentru aceea strigăm: Slavă puterii Tale, Doamne.

Înfruntat-ai pe norodul lui Israil, care slujea la idolii cei surzi, pentru aceea ai spus mai-nainte, că va fi rob, vrednicule de laudă.

Luându-te Dumnezeu pe tine, cel ce mai-nainte erai păstor, te-a arătat prooroc, Amose, descoperitorule de cele sfinte; pentru aceea toţi credincioşii te fericim.

Ca o oglindă primind strălucirile cele dătătoare de lumină ale Sfântului Duh, cu bucurie arăţi tuturor credinţa cea bună, Amose.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Vieţuirea ta cea curată, mărite, văzându-o Dumnezeu, propovăduitor al slavei şi al dumnezeieştii Sale întrupări te pune.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Cuvântul sălăşluindu-Se întru tine Preacurată, a închipuit din nou fiinţa mea, care era căzută, din călcarea poruncilor celor dintâi.

Cântarea a 5-a

Irmos: Mânecând, Cuvinte, la slava şi lauda Ta, neîncetat lăudăm chipul Crucii Tale, pe care l-ai dat nouă armă de ajutor.

Pe cei omorâţi de lucrarea dezmierdării, ca pe unii ce socoteau, că cele curgătoare sunt statornice, care au desfătare curgătoare şi pieritoare, i-ai înfruntat, fericite.

Nevoindu-te peste tot cu prea bogate vărsări de lumini, te-ai arătat şi împreună vorbitor al lui Dumnezeu, grăitorule de Dumnezeu, vestind tuturor răsplătirile bunei credinţe.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Roagă-te, fericite, să se mântuiască din înşelăciuni şi din cursele vrăjmaşului toţi, cei ce te laudă, şi să se lumineze cu lumina proorociei tale celei cereşti.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Cei ce te mărturisim pe tine Născătoare de Dumnezeu Maică Fecioară, să ne învrednicim prin mijlocirea ta, a dobândi Împărăţia şi desfătarea cea neschimbată, Maica lui Dumnezeu.

Cântarea a 6-a

Irmos: Iona din pântecele iadului...

Strălucind cu razele cele luminoase ale adevărului, ai pălmuit pe proorocul cel mincinos, înfruntându-l tare, şi spunându-i mai-nainte prăpădirea lui.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Ca unul ce ai primit lumina Duhului, răsărind tuturor ca un soare, cu lumina bunei credinţe ai întunecat văpaia înşelăciunii, proorocule.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Laud fecioria ta cea curată, prea curată Fecioară, şi cinstesc negrăită şi cinstită naşterea ta, prin care m-am izbăvit de stricăciune şi de răutate.

Irmosul: Iona din pântecele iadului a strigat: scoate din stricăciune viaţa mea; iar noi strigăm ţie: întru tot puternice, Mântuitorule, miluieşte-ne pe noi.

Condac, glasul al 4-lea:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Curăţindu-ţi prin Duhul inima cea strălucitoare de lumină, mărite proorocule Amose, ai primit de sus darul proorociei, şi pe la margine cu mare glas ai strigat: Acesta este Dumnezeul nostru, şi nu se va adăuga altul către Dânsul.

Sinaxar

În această lună, în ziua a cincisprezecea, pomenirea Sfântului prooroc Amos.

Stih: Amos păstorul de capre, cel ce aici Sicamina era scuturând,
Acum nescuturând copacii Edenului, roduri este adunând.
Întru această lună în a cincisprezecea zi,
Amos din viaţă se săvârşi.

Acesta a fost tată al Sfântului prooroc Isaia, şi s-a născut în satul Tecue, în pământul lui Zabulon, şi a proorocit cincizeci de ani.

Iar Amesia mincinosul preot al lui Vetil, bătându-l adesea îl pizmuia, şi-l defăima, şi în sfârşit îl omorî fiul lui Amesia lovindu-l cu un toiag gros la tâmplele capului.

Căci îl mustra pentru vicleşugul junicilor celor de aur, şi s-a dus la pământul său încă cu suflet, şi peste două zile răposă, şi se îngropă cu părinţii lui.

Însă Amos se tâlcuieşte, tare credincios, popor aspru, vârtos. Deci era la chipul trupului păros, bătrân, barba având ascuţită şi asemenea la chip cu Ioan, cuvântătorul de Dumnezeu.

Tot în această zi, pomenirea Sfântului mucenic Dula.

Stih: Dula închinăciune de slugă idolilor celor ciopliţi nedându-le,
Zdrobirile trupului, ca o slugă a lui Dumnezeu era suferindu-le.

Acesta era din Pretoriada Zefiriei, eparhia Ciliciei, şi pentru că cinstea şi se închina lui Hristos, a fost adus la guvernatorul Maxim şi a fost bătut cu toiege.

Deci povestind el cele despre Apolon şi Dafne, că îndrăgindu-o pe ea, şi umblând după ea, nu şi-a câştigat pofta, cu acestea a pornit pe ighemon spre mai multă urgie şi mânie, pentru care iarăşi a fost bătut peste pântece şi întins pe un grătar de fier înfocat; şi iarăşi fiind adus la altă cercetare, i s-a uns capul cu untdelemn, şi i s-a turnat peste el cărbuni aprinşi şi cu oţet şi cu hârburi a fost frecat, şi i s-a turnat muştar prin nări, şi cu săbii au fost tăiate spatele lui, şi i s-a zdrobit fălcile şi braţele.

Apoi întrebat de ighemonul pentru Hristos, cum s-a întrupat şi se socoteşte Dumnezeu ? I-a spus lui pe scurt toată rânduiala cea pentru noi.

Deci, adus fiind la a treia cercetare, şi silnicindu-se ca să guste din cele jertfite idolilor, pentru că n-a voit de voie, ci jertfa aceea ce cu silnicie i s-a băgat în gură o a scuipat jos, iarăşi a fost spânzurat şi strujit atât de mult încât i s-a golit oasele de carnea cea de pe deasupra lor, şi i-a ieşit afară măruntaiele, şi aşa gonit fiind ca douăzeci de mile, şi-a dat duhul la Dumnezeu.

Tot în această zi, adunarea Preasfintei Stăpânei noastre Născătoarei de Dumnezeu, de ceea parte la Maranachiu.

Tot în această zi, Sfântul mucenic Narsi.

Stih: Narsi prin mucenicie în ceruri s-a mutat,
Unde cetele nevoitorilor sunt cu adevărat.

Tot în această zi, Sfântul Fortunat, care de sabie s-a săvârşit.

Stih: Fortunat este lauda apostolilor,
Dar fiind cu capul tăiat şi a nevoitorilor.

Tot în această zi, Sfântul apostol Ahaic, care de foame şi de sete s-a săvârşit.

Stih: Foamea şi setea topindu-te pe tine prea fericite,
Ca pe Stăpânul pe Cruce, când a zis, mi-e sete.

Tot în această zi, Sfântul apostol Ştefana, care cu pace s-a săvârşit.

Stih: Fapta pe Ştefana încununat este vestind,
Care spre răsplătirea ostenelilor cunună este purtând.

Tot în această zi, cuviosul Ortisie, care cu pace s-a săvârşit.

Stih: Fără de prihană Ortisie vine la tine Cuvinte,
Pe care a-l prihăni nici însăşi prihana poate.

Tot în această zi, cuviosul Ieronim, care cu pace s-a săvârşit.

Stih: Pe mortul Ieronim cel prea mare,
Nu necuvenită, şi cunună îl aşteaptă mare.

Tot în această zi, Sfânta muceniță Gravs, care de sabie s-a săvârşit.

Stih: Jertfeşte dumnezeilor Gravs sau sabia asupra ta întinsă va fi,
Mă bucur, întinde-se, căci dumnezeilor nu voi jertfi.

Tot în această zi, pomenirea celui dintru Sfinţi părintelui nostru Augustin, episcopul Iponiei.

Stih: Augustine părinte de dragostea lui Dumnezeu fiind învăpăiat.
Fericite, luceafăr prea luminos te-ai arătat.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne miluieşte ne şi ne mântuieşte pe noi Amin.

Cântarea a 7-a

Irmos: În cuptorul cel cu foc, aruncaţi fiind cuvioşii tineri, focul în rouă l-au prefăcut prin cântare aşa strigând: Bine eşti cuvântat, Doamne Dumnezeul părinţilor noştri.

Dumnezeiasca mântuire, care ai grăit mai-nainte, s-a arătat, Amose, proorocule minunate, luminând în lume cu luminile bunei credinţe, drept aceea strigai: Bine eşti cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Fiind întărit cu dumnezeiasca puternicie, nu ai fost cuprins de vrăjmaşii cei potrivnici lui Dumnezeu, rămânând întărit ca un diamant, şi strigând: Bine eşti cuvântat, Doamne Dumnezeul părinţilor noştri.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Naşterea Fecioarei cea nepricepută o slavoslovim, prin care ne-am izbăvit din moarte, născându-ne printr-însa spre nestricăciune, strigând: Bine eşti cuvântat, Doamne Dumnezeul părinţilor noştri.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Împăratul slavei...

Cu totul ai alergat către înălţimea Cerului, şi te-ai învăţat cunoştinţa celor negrăite, şi te-ai făcut vestitor întrupării Cuvântului, Amose pentru aceea te lăudăm întru toţi vecii.

Cu isteţimea cugetului pe cât este prin putinţă, te-ai învrednicit a pricepe pe Stăpânul tuturor, care te-a învăţat pe tine cunoştinţa celor negrăite, cel ce strigai cu bună credinţă: Noroade, prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Fericirea cea negrăită şi bucuria, şi cereasca împărăţie ai câştigat, ca un prooroc, văzătorule de cele cereşti, cu bună cinstire strigând: Noroade, prea înălţaţi pe Hristos în veci.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

După dumnezeiasca cuviinţă fără de sămânţă ai născut pe Unul din Treime în două firi, pe Mântuitorul lumii. Pentru aceea noi credincioşii, pe tine Maica lui Dumnezeu, cu dragoste te prea înălţăm întru toţi vecii.

Irmosul:

Să lăudăm bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Pe Împăratul slavei, cel Unul fără de început, pe care bine-L cuvântează puterile cerurilor şi de care se cutremură cetele îngerilor, lăudaţi-L preoţi, popoare prea înălţaţi-L în veci.

Cântarea a 9-a

Irmos: Întru tot lăudată...

Făcându-te limbă arătării celei prooroceşti, de Dumnezeu mişcată, grăind cele dumnezeieşti, ne-ai vestit nouă tuturor dumnezeiasca milostivire; pentru aceea toţi pururea te fericim.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Mărirea cea bună a proorocilor este negrăită, căci sălăşluind întru ei Duhul Sfânt i-a făcut părtaşi, de la care toţi credincioşii ne luminăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Dezbrăcatu-m-ai de hainele omorârii şi ale stricăciunii mele, Fecioară, ceea ce ai născut oamenilor haina mântuirii pe Dumnezeu întrupat; pentru aceasta toţi pururea te slăvim.

Irmosul: Întru tot lăudată, Ceea ce eşti mai înaltă decât cerurile, care ai zămislit fără de sămânţă pe Cuvântul cel fără de început şi ai născut oamenilor pe Dumnezeu Întrupat; pentru aceea pe tine toţi te slăvim.

Şi cealaltă slujbă a Utreniei după rânduială şi Otpustul.

Canon de rugăciune către Sfântul prooroc Amos

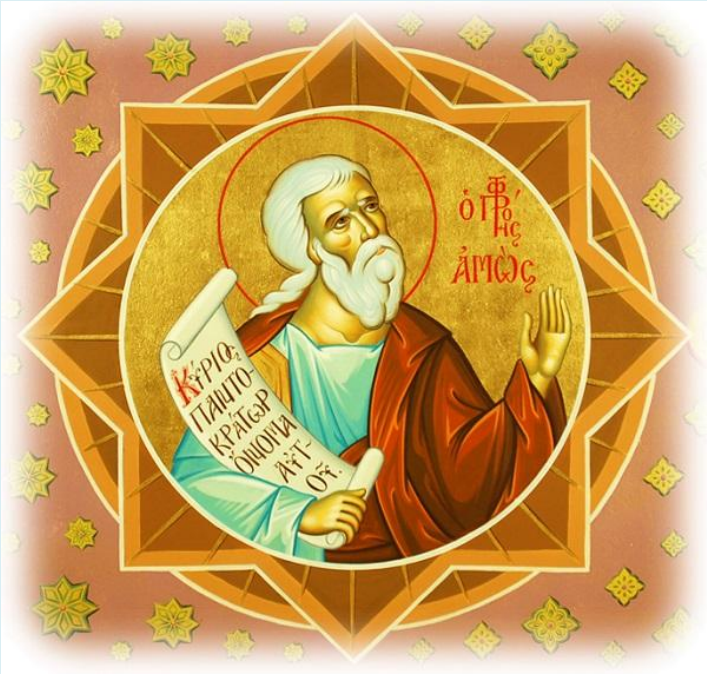

Canon de rugăciune către Sfântul prooroc Amos (15 iunie):

https://www.academia.edu/103437070/Canon_de_rug%C4%83ciune_c%C4%83tre_Sf%C3%A2ntul_prooroc_Amos_15_iunie_

https://archive.org/details/canon-15-iun

***

Canon de rugăciune la Sfântul proroc Amos - 15 iunie - slujitor Dani:
https://www.youtube.com/watch?v=dce7iV6X50I

***

Troparul Sfântului prooroc Amos, glasul al 2-lea: A proorocului Tău Amos pomenire, Doamne prăznuind, printr-însul Te rugăm, mântuieşte sufletele noastre.

&&&

Cântarea 1

Irmos: Lui Dumnezeu celui ce a ajutat lui Moise în Egipt, de a scos pe Israel, Aceluia unuia să-I cântăm, că S-a prea slăvit.

Stih: ***Sfinte proorocule Amos, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Curăţindu-mi mintea de cugetul cel cu ceaţa patimilor, luminează-mă, Stăpâne, a cânta pe proorocul Tău Amos.

Stih: ***Sfinte proorocule Amos, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Arătându-te învăţător tainelor lui Dumnezeu celor mai presus de cuget, te-ai învrednicit a vedea mai înainte, cele ce vor să fie, mărite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Arătându-te ca un locaş neîntinat şi curat lui Dumnezeu, ai primit dumnezeiasca lucrare a Duhului, proorocule Amos.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Tu, Preacurată, ai ridicat cortul lui Adam cel căzut, purtând în pântece pe Mântuitorul Dumnezeu, precum a zis proorocul.

Cântarea a 3-a

Irmos: Întăritu-s-a prin credinţă...

Stih: ***Sfinte proorocule Amos, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Tu, proorocule Amos, descoperitorule de cele dumnezeieşti, cu dreptatea Domnului arătat-ai pe cei fără de lege, înfruntându-i, strigând: Sfânt eşti, Doamne cel ce mântuieşti sufletele noastre.

Stih: ***Sfinte proorocule Amos, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pusu-te-ai, proorocule, stâlp Noului Testament, sprijinind tăria lui şi cu credinţă strigând: Sfânt eşti, Doamne şi pe Tine Te laudă duhul meu.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Fiind învăţat cele dumnezeieşti, proorocule grăitor de Dumnezeu Amos, luminând dumnezeieşte popoarele, cântai: Sfânt eşti, Doamne, cel ce mântuieşti sufletele noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

M-am întărit, cunoscând naşterea ta cea dumnezeiască şi pe tine te am bogată părtinitoare, Fecioară, strigând: Sfânt eşti, Doamne, cel ce mântuieşti sufletele noastre.

Irmosul: Întăritu-s-a prin credinţă Biserica lui Hristos, pentru că neîncetat cu laude strigă, cântând: Sfânt eşti, Doamne şi pe Tine Te laudă duhul meu.

Cântarea a 4-a

Irmos: Auzit-am auzul Tău, Doamne, că Te-ai arătat pe pământ, ca să ne izbăveşti pe noi; pentru aceea strigăm: Slavă puterii Tale, Doamne.

Stih: ***Sfinte proorocule Amos, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Înfruntat-ai pe poporul lui Israel, care slujea la idolii cei surzi; pentru aceea ai spus mai dinainte că va fi rob, vrednicule de laudă.

Stih: ***Sfinte proorocule Amos, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Luându-te Dumnezeu pe tine, cel ce mai înainte erai păstor, te-a arătat prooroc, Amos, descoperitorule de cele sfinte; pentru aceea toţi credincioşii te fericim.

Stih: ***Sfinte proorocule Amos, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca o oglindă primind strălucirile cele dătătoare de lumină ale Sfântului Duh, cu bucurie arăţi tuturor credinţa cea bună, proorocule Amos.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Vieţuirea ta cea curată, mărite, văzând-o Dumnezeu, propovăduitor al slavei şi al dumnezeieştii Sale Întrupări te-a pus.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Cuvântul sălăşluindu-Se întru tine, Preacurată, a închipuit din nou fiinţa mea, care era căzută prin călcarea poruncilor celor dintâi.

Cântarea a 5-a

Irmos: Mânecând, Cuvinte, la slava şi lauda Ta, neîncetat lăudăm chipul Crucii Tale, pe care l-ai dat nouă armă de ajutor.

Stih: ***Sfinte proorocule Amos, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe cei omorâţi de lucrarea dezmierdării, ca pe unii ce socoteau că cele curgătoare sunt statornice, care au desfătare curgătoare şi pieritoare, i-ai înfruntat, fericite.

Stih: ***Sfinte proorocule Amos, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Nevoindu-te peste tot cu bogate vărsări de lumini, te-ai arătat şi împreună vorbitor al lui Dumnezeu, grăitorule de Dumnezeu, vestind tuturor răsplătirile dreptei credinţe.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Roagă-te, fericite, să se izbăvească din înşelăciune şi din cursele vrăjmaşului toţi, cei ce te laudă şi să se lumineze cu lumina proorociei tale celei cereşti.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Cei ce te mărturisim pe tine Născătoare de Dumnezeu, Maică Fecioară, să ne învrednicim prin mijlocirea ta a dobândi împărăţia şi desfătarea cea neschimbată, Maica lui Dumnezeu.

Cântarea a 6-a

Irmos: Iona din pântecele iadului...

Stih: ***Sfinte proorocule Amos, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Strălucind cu razele cele luminoase ale adevărului, ai pălmuit pe proorocul cel mincinos, înfruntându-l tare şi vestindu-i mai înainte prăpădirea lui.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Ca unul ce ai primit lumina Duhului, răsărind tuturor ca un soare, cu lumina dreptei credinţe ai întunecat văpaia înşelăciunii, proorocule.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Laud fecioria ta cea curată, prea curată Fecioară şi cinstesc negrăită şi cinstită naşterea ta, prin care m-am izbăvit de stricăciune şi de răutate.

Irmosul: Iona din pântecele iadului a strigat: scoate din stricăciune viaţa mea; iar noi strigăm ţie: întru tot puternice, Mântuitorule, miluieşte-ne pe noi.

Condac, glasul al 4-lea:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Curăţindu-ţi prin Duhul inima cea strălucitoare de lumină, mărite proorocule Amos, ai primit de sus harul proorociei şi la margini cu mare glas ai strigat: Acesta este Dumnezeul nostru şi nu se va adăuga altul către Dânsul.

Cântarea a 7-a

Irmos: În cuptorul cel cu foc, aruncaţi fiind cuvioşii tineri, focul în rouă l-au prefăcut prin cântare aşa strigând: Bine eşti cuvântat, Doamne Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfinte proorocule Amos, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Dumnezeiasca mântuire, pe care o ai grăit mai înainte, s-a arătat, minunate proorocule Amos, luminând în lume cu luminile dreptei credinţe; drept aceea strigai: Bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Fiind întărit cu dumnezeiasca puternicie, nu ai fost cuprins de vrăjmaşii cei potrivnici lui Dumnezeu, rămânând întărit ca un diamant şi strigând: Bine eşti cuvântat, Doamne Dumnezeul părinţilor noştri.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Naşterea cea neînţeleasă a Fecioarei o lăudăm, prin care ne-am izbăvit din moarte, căci printr-însa ne-am născut spre nestricăciune, strigând: Bine eşti cuvântat, Doamne Dumnezeul părinţilor noştri.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Împăratul slavei...

Stih: ***Sfinte proorocule Amos, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu totul ai alergat către înălţimea cerului şi te-ai învăţat cunoştinţa celor negrăite şi te-ai făcut vestitor întrupării Cuvântului, proorocule Amos; pentru aceea te lăudăm întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte proorocule Amos, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu isteţimea cugetului pe cât este cu putinţă te-ai învrednicit a pricepe pe Stăpânul tuturor, care te-a învăţat pe tine cunoştinţa celor negrăite, cel ce strigai cu dreaptă credinţă: popoare prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Fericirea cea negrăită şi bucuria şi cereasca împărăţie ai câştigat, ca un prooroc, văzătorule de cele cereşti, cu bună cinstire strigând: Popoare prea înălţaţi pe Hristos în veci.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

După dumnezeiasca cuviinţă fără de sămânţă ai născut pe Unul din Treime în două firi, pe Mântuitorul lumii. Pentru aceea noi credincioşii, pe tine Maica lui Dumnezeu, cu dragoste te prea înălţăm întru toţi vecii.

Irmosul:

Să lăudăm bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Pe Împăratul slavei, cel Unul fără de început, pe care bine-L cuvântează puterile cerurilor şi de care se cutremură cetele îngerilor, lăudaţi-L preoţi, popoare prea înălţaţi-L în veci.

Cântarea a 9-a

Irmos: Întru tot lăudată...

Stih: ***Sfinte proorocule Amos, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Făcându-te limbă de lămurire a celei prooroceşti, de Dumnezeu mişcată, grăind cele dumnezeieşti, ne-ai vestit nouă tuturor dumnezeiasca milostivire; pentru aceea toţi pururea te fericim.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Mărirea cea bună a proorocilor este de negrăit, căci sălăşluind întru ei Duhul Sfânt i-a făcut părtaşi, de la care toţi credincioşii ne luminăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Dezbrăcatu-m-ai de hainele omorârii şi ale stricăciunii mele Fecioară, ceea ce ai născut oamenilor Haina mântuirii, pe Dumnezeu Întrupat; pentru aceasta toţi pururea te slăvim.

Irmosul: Întru tot lăudată, Ceea ce eşti mai înaltă decât cerurile, care ai zămislit fără de sămânţă pe Cuvântul cel fără de început şi ai născut oamenilor pe Dumnezeu Întrupat; pentru aceea pe tine toţi te slăvim.

Sedelna, glasul al 3-lea. **Podobie:** Pentru mărturisirea...

Dumnezeiesc organ al Mângâietorului te-ai arătat, povestind prin darurile Lui, cugetătorule de Dumnezeu, ca să arăţi vădirea lucrurilor celor nevădite şi luminezi pe cei ce cu credinţă aleargă către tine, mărite, proorocule Amos fericite, cerând de la Hristos Dumnezeu, să ne dăruiască nouă mare milă.

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 3-lea. **Podobie:** De frumuseţea fecioriei tale şi de prea luminată curăţia ta Gavriil mirându-se, a strigat ţie, Născătoare de Dumnezeu: Ce laudă vrednică voi aduce ţie? Sau cum te voi numi pe tine? Nu mă pricep şi mă minunez! Pentru aceasta, precum mi s-a poruncit, strig ţie: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har.

Stăpână prea curată, înviază sufletul meu cel omorât de păcate, ca Una ce ai îndrăzneală de Maică către Fiul tău, căci numai tu mai presus de cuvânt şi de cuget ai născut pe Cuvântul cel împreună fără de început cu Tatăl şi cu Duhul, care dă pururea viaţă şi nestricăciune lumii şi mare milă.

Sedelna Sfintei Cruci şi a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 3-lea. De frumuseţea fecioriei tale şi de prea luminată curăţia ta Gavriil mirându-se, a strigat ţie, Născătoare de Dumnezeu: Ce laudă vrednică voi aduce ţie? Sau cum te voi

numi pe tine? Nu mă pricep şi mă minunez! Pentru aceasta, precum mi s-a poruncit, strig ţie: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har.

Moarte de ocară prin Răstignire ai răbdat de bunăvoie, Îndurate, pe care văzându-Te, Hristoase, Ceea ce Te-a născut s-a rănit, rupându-se la cele dinlăuntru şi ca o maică plângea. Cu ale cărei rugăciuni pentru bună îndurarea milei Tale, Unule prea bune, Iubitorule de oameni, Doamne, milostiveşte-Te şi mântuieşte lumea, cel ce ai ridicat păcatul ei.

Imnografie

Troparul Sfântului prooroc Amos: A proorocului Tău Amos pomenire, Doamne, prăznuind, printr-însul Te rugăm, mântuieşte sufletele noastre.

Condacul Sfântului prooroc Amos: Curăţindu-ţi prin Duhul inima cea strălucitoare de lumină, mărite proorocule Amos, ai primit de sus harul proorociei şi la margini cu mare glas ai strigat: Acesta este Dumnezeul nostru şi nu se va adăuga altul către Dânsul.

Sinaxar - Sfântul proroc Amos - 15 iunie:

https://www.trinitas.tv/sfantul-proroc-amos-15-iunie/

Vieţile Sfinţilor - Sfântul prooroc Amos

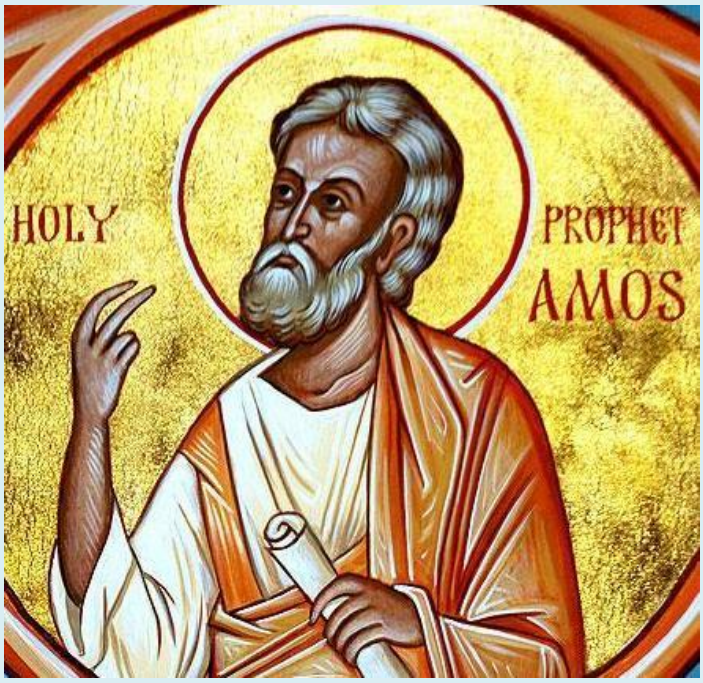

Cuvant Ortodox - Sfântul prooroc Amos - 14 iunie:
https://www.youtube.com/watch?v=R6wj8OYZlns&list=PLQe0QKKQ08KHwD6N3zGwPi6zI9gxi24qy&index=42

***

Sfântul prooroc Amos s-a născut în cetatea Tecui, care era aşezată în pământul Iudeei, nu departe de Betleem. El era de neam prost şi sărac petrecându-şi vremea cu păstoria turmelor de dobitoace. Domnul, Care nu priveşte spre cei bogaţi şi slăviţi, ci spre cei smeriţi şi săraci, l-a chemat pe el de la turmele oilor, la proorocie, ca şi pe Moise şi pe David, şi i-a poruncit să meargă din pământul Iudeei în pământul lui Israel, că acolo cu cuvintele cele proorocești să îndemne popoarele la pocăinţă, de vreme ce se abătuseră la închinarea de idoli. Astfel, în zilele lui Ieroboam, împăratul lui Israel, care a împaratit în Ierusalim după moartea împăratului Solomon, împărăţia lui Israel s-a despărţit de stăpânirea împăratului Iudeei şi a făcut altă împărăţie peste zece seminţii ale lui Israel. Dintr-acea zi, popoarele israelite au căzut de la dreapta cinstire a lui Dumnezeu şi se închinau idolilor.

Deci, acel împărat, vrând că sub stăpânirea sa să întărească pe israeliteni, se temea că nu cumva, mergând în Ierusalim la praznice spre închinăciune, supuşii săi să se lipească iarăşi de biserica Ierusalimului, să se rupă de el şi să-l ucidă. De aceea, a făcut două junci cioplite în aur, pentru că ştia obiceiul poporului său, că era lesne

de plecat la închinarea de idoli, ca şi strămoşii lui, când au trecut Marea Roşie din pustia Egiptului şi au turnat un viţel de aur din salbele cele de aur. Deci, pe acele două junci turnându-le Ieroboam, una a pus-o în Dan, iar cealaltă în Betel, cetăţi ale stăpânirii sale, poruncind tuturor israelitenilor că, ducându-se la Ierusalim să se închine cu jertfe juncilor de aur, să le prăznuiască pe acelea cu dănţuire pentru că acel ticălos împărat zicea către popoare: "Iată zeii tăi, Israele, cei care te-au scos din Egipt". Astfel Ieroboam a îndărătnicit pe Israel.

Deci, din acea vreme, deşi Dumnezeu trimitea pe sfinţii Săi prooroci la israeliteni, ca să le arate rătăcirea lor şi să-i povăţuiască la calea cea dreaptă, puţini dintre ei se îndreptau şi se întorceau la adevăratul Dumnezeu. Unii însă se închinau şi Dumnezeului celui adevărat şi idolilor, adică juncilor de aur. Deci, între alţi prooroci, Dumnezeu a trimis la ei şi pe acest rob al Său, pe Sfântul prooroc Amos, cu înfricoşate îngroziri. Acest prooroc al lui Dumnezeu era simplu şi neiscusit la vorba, dar nu şi la înţelegere; pentru că acelaşi Duh Sfânt, care lucra în toţi proorocii, lucra şi într-însul şi grăia prin gura lui. Vremea şi începutul proorocirii lui a fost pe vremea împăratului Iudeei, Ozia, cel din Ierusalim, şi în vremea împăratului Ieroboam al lui Israel, cel din Samaria - nu acel împărat, care rupându-se de la Scriptura Iudeei, a făcut juncile de aur, ci alt Ieroboam, mai în urmă cu anii, care, de asemenea ca şi cel dintâi Ieroboam, a fost închinător de idoli şi slujitor al juncilor de aur.

Deci, proorocul Amos a început a prooroci în vremea acelor împăraţi, cu doi ani mai înainte de cutremurul cel înfricoşat ce era să fie în Palestina. Cutremurul cel mare, după adeverirea scriitorilor celor vechi, a fost astfel: Ozia, împăratul Iudeei, care s-a numit şi Azarie, mândrindu-se, a îndrăznit a tămâia cu cădelniţa în Sfânta Sfintelor, după rânduiala preoţească. Preoţii oprindu-l, îl îngrozeau cu moarte şi îndată, chiar în ceasul acela, s-a cutremurat pământul cu cutremur mare în Ierusalim şi în toată Palestina şi au căzut nu numai ziduri multe, ci şi unii munţi s-au pornit din locurile lor. Templul s-a despicat din vârf şi din acea deschizătură a venit raza soarelui în faţa împăratului şi s-a umplut fruntea lui de lepră, care s-a întins pe tot corpul. Astfel, Domnul n-a suferit întinaciunea făcută altarului Sau şi necinstea adusă preoţilor Lui.

Sfântul Amos a proorocit, îngrozindu-i cu cele mai înfricoşate pedepse ale lui Dumnezeu, ce erau să vină nu numai asupra lui Israel, ci şi asupra părţilor celor dimprejur. Asupra Siriei, a Filisteniei, asupra Tirului şi a Idumeii, asupra amonitenilor şi asupra moabitenilor, precum se scrie pe larg în cartea lui. Dar a proorocit mai ales asupra israelitenilor, ca după cunoaşterea lui Dumnezeu, se depărtaseră de la El; pentru că Dumnezeu nu se mânie şi nu se răzbuna atât de

păcatele paginilor, care nu-L ştiu pe El, pe cât de păcatele poporului care L-a cunoscut pe El şi s-a îndulcit de facerile Lui de bine. Căci ce fel de faceri de bine n-a făcut Dumnezeu neamului celui nemulţumitor al lui Israel? L-a eliberat din robia Egiptului, l-a trecut prin mare ca pe uscat, l-a hrănit cu mâna în pustie, i-a izvorât apă din piatră şi l-a dus în pământul făgăduinţei, unde curge lapte şi miere. Însă ei, făcând prăznuiri idolilor de aur turnaţi în chip de junci, strigau cu dănţuire: "Iată zeii tăi, Israele".

Nişte praznice ca acestea urâte de Dumnezeu, se săvârşeau mai ales în cetatea Betel, la un munte înalt, unde era o juncă de aur. Deci, acolo mai ales mergând Sfântul Amos, strigă poporului cu glas mare rugându-l, îndemnându-l şi înfricoşându-l cu pedepsele cele cumplite, care din mânia lui Dumnezeu vin asupra lor, să înceteze de la o prăznuire ca aceea; dar foarte puţini îl ascultau. Atunci era în Betel un slujitor al acelei junci, cu numele Amasia. Acel slujitor, văzând pe proorocul lui Dumnezeu hulind pe idolul lor - junca cea de aur -, ca scuipa jertfele lor şi depărtează poporul de la spurcata lor prăznuire, spunându-le încă şi îngrozirile şi pedepsele cele viitoare asupra celor ce nu se pocăiau, îl pira pe Amos lui Ieroboam, împăratul poporului lui Israel, zicând: "Amos face întărâtări contra ta în mijlocul casei lui Israel. Pământul nu poate să sufere toate cuvintele lui; pentru că tulbura şi ridică poporul contra ta şi încă prooroceşte rău de tine, zicând: "Ieroboam de sabie se va sfârşi, iar poporul lui Israel va fi robit şi dus din pământul sau".

Astfel pira slujitorul Amasie pe proorocul Amos, vrând să pornească pe împărat spre mânie contra lui; dar împăratul nimic nu lua în seama la cuvintele aceluia, nici nu voia să facă rău proorocului lui Dumnezeu, pe care îl cinstea; deşi el era închinător de idoli. Văzând slujitorul că nu poate să pornească pe împărat contra proorocului lui Dumnezeu, a început a-l goni pe el, muncindu-l; pentru că de multe ori, prinzindu-l, îl bătea cumplit şi-l gonea din Betel, îngrozindu-l să nu vină la praznicul lor, nici să întoarcă pe popor de la jertfele şi de la ospăţurile lor. Însă sfântul prooroc nu lua în seama îngrozirile şi bătăile ce-i veneau de la dânsul, ci mai mult îi spunea şi proorocea cuvintele cele învăţătoare şi îndemnatoare către popor. Dar pentru această era prins de acel slujitor şi muncit cu bătăi.

Altă dată vicleanul acela a zis cu rugăminte către Amos: "Proorocule, du-te de aici şi mergi în patria ta, în pământul Iudeei. Acolo să vieţuieşti şi să prooroceşti, iar în Betel să nu te mai în-torci, deoarece este sfinţire a împăratului şi casa împărăţiei lui. Proorocul Amos a răspuns, zicând: "Eu n-am fost prooroc nici nu sunt fiu de prooroc, ci am fost pastor al dobitoacelor; fiind sărac, mă hrăneam cu poame din pustie până m-a luat Domnul de la oi şi mi-a zis: Mergi şi prooroceşte la poporul

meu Israel. Iar tu îmi zici să nu proorocesc în Israel, nici să supăr casa lui Iacov? Pentru aceasta, Domnul zice despre tine: Când vor veni asirienii în pământul lui Israel şi-l vor robi, atunci vor pustii cetăţile lui şi le vor strica; iar cetatea aceasta o vor lua. Atunci vor răpi pe femeia ta, ostaşii asirienilor cei fără de ruşine şi înaintea ochilor tăi, cu desfrânare o vor batjocori. Deoarece şi tu ai făcut pe Israel să rătăcească înaintea ochilor lui Dumnezeu cei atotvăzători şi ai învăţat popoarele acestea să facă lucruri necurate, în întinata capişte a juncei celei de aur, iar fiii şi fiicele tale de sabie vor cădea. Tu în pământ necurat te vei sfârşi, iar poporul lui Israel se va duce în robie din pământul sau".

Nişte cuvinte prooroceşti ca acestea pornindu-l pe acel slujitor spre mânie, l-a bătut pe Sfântul Amos fără cruţare; iar la sfârşit, un fiu al lui, anume Ozia, fiind plin de mânie şi iuţime, l-a lovit pe el foarte tare peste sprâncene, lovindu-l de moarte. Însă n-a murit îndată, ci a fost dus la pământul sau din patria sa, în cetatea Tecui, mai mult mort, unde după câteva zile din rănile cele dureroase şi-a dat sufletul său şi a fost îngropat cu părinţii săi. Iar ce fel au fost proorociile lui, să se citească cartea proorociei lui. Noi însă, pe Dumnezeul Cel ce l-a înţelepţit pe el, Îl slăvim, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Nota - Să se ştie că altul a fost Amos, tatăl lui Isaia, şi altul proorocul acesta. Amos, tatăl lui Isaia, a fost din seminţia împăraţilor Iudeei, care s-a născut şi a petrecut în Ierusalim. Însă acest prooroc a fost de neam de jos şi nu din Ierusalim, ci din cetatea Tecui, locuinţa păstorilor. Pentru că acolo păşunile erau bune, şi mulţi ierusalimeni bogaţi îşi ţineau dobitoacele lor. Amos, tatăl lui Isaia, nu era din numărul proorocilor şi nici nu s-a trimis undeva de Dumnezeu. El a murit de moarte ca toţi oamenii, iar nu de moarte mucenicească.

Sfântul Amos, pentru darul lui cel proorocesc, a fost numărat cu proorocii, a fost trimis în Israel şi a murit mucenicește, măcar că alţii scriu altfel despre aceasta; însă nu este fără de greşeală istoria lor.

Sinaxar din 15 iunie

În această lună (iunie), în ziua a cincisprezecea, pomenirea Sfântului prooroc Amos.

Sfântul proroc Amos este unul din cei 12 profeţi "mici" şi a trăit in secolul al VIII-lea înainte de Hristos. Acesta s-a născut în satul Tecoa, în pământul lui Zavulon, şi a proorocit 50 de ani.

Iar Amesia, mincinosul preot al lui Vetil, bătându-l adesea, îl pizmuia şi-l defăima; şi în sfârşit l-a omorât fiul lui Amesia lovindu-l cu un toiag gros la tâmplele capului. Căci îl mustra pentru vicleşugul viţeilor de aur. Şi s-a dus la pământul său încă cu suflet, şi peste două zile a răposat, către anul 787, şi a fost îngropat cu părinţii lui.

Amos se tâlcuieşte: tare credincios, popor aspru, vârtos. Deci era la chipul trupului păros, bătrân, având barba ascuţită şi asemenea la chip cu Ioan cuvântătorul de Dumnezeu.

Sfântul prooroc Amos nu trebuie confundat cu Amos, tatăl Sfântului prooroc Isaia.

Tot în această zi, pomenirea Sfântului mucenic Dula.

Acesta era din Pretoriada Zefiriei, eparhia Ciliciei, şi pentru că cinstea pe Hristos şi se închina Lui, a fost adus la guvernatorul Maxim şi a fost bătut cu toiege. Povestind el cele despre Apolon şi Dafne, ca îndrăgind-o pe ea Apolon şi umblând

după ea, nu şi-a câştigat pofta, a pornit pe guvernator spre mai multă urgie şi mânie. Pentru aceasta iarăşi a fost bătut peste pântece şi întins pe un grătar de fier înroşit. Apoi a fost adus la altă cercetare, şi a fost chinuit în multe şi felurite chipuri.

Apoi a fost întrebat de guvernator, despre Hristos, cum S-a întrupat şi pe cine socoteşte Dumnezeu? Iar sfântul i-a spus lui pe scurt toată rânduiala cea pentru noi.

Deci, adus fiind la a treia cercetare, şi silit fiind să guste din cele jertfite idolilor, pentru că n-a voit de bunăvoie ci jertfa aceea ce cu silnicie i s-a băgat în gură a scuipat-o jos, iarăşi a fost chinuit cumplit şi şi-a dat duhul la Dumnezeu.

Tot în această zi, pomenirea Soborului Preasfintei Stăpânei noastre Născătoarei de Dumnezeu, de ceea parte la Maranachiu.

Tot în această zi, pomenirea Sfântului mucenic Narsi.

Tot în această zi, pomenirea Sfântului Fortunat, care de sabie s-a săvârşit.

Tot în această zi, pomenirea Sfântului apostol Ahaic, care de foame şi de sete s-a săvârşit.

Tot în această zi, pomenirea Sfântului apostol Ştefana, care cu pace s-a săvârşit.

Tot în această zi, pomenirea cuviosului Ortisie, care cu pace s-a săvârşit.

Tot în această zi, pomenirea Sfintei muceniţe Gravs, care de sabie s-a săvârşit.

Tot în această zi, pomenirea Sfântului Ieronim, care cu pace s-a săvârşit.

Sfântul nostru părinte Ieronim s-a născut în anul 347 la Stridon, în apropiere de Acvileea, în Italia de nord, într-o familie creştină. La vârsta de doisprezece ani fu trimis la Roma pentru a-şi face studiile pe lângă gramaticianul Donat care trezi în el gustul pentru retorică, de care toate lucrările sale vor rămâne impregnate.

Tânărul, înzestrat cu un temperament înflăcărat şi o memorie impresionantă, studia cu ardoare şi dovedea o neostoită dorinţă de cunoaştere. Desele vizite la mormintele mucenicilor, în catacombe, îi insuflară o râvnă absolută faţă de Hristos; dar, luat de valul celor cu care îşi petrecea vremea, tinereţea sa fu în aceeaşi

măsură dezordonată şi furtunoasă, lucru pe care mai târziu îl regreta cu amărăciune.

Pe la douăzeci de ani, la puţin timp după ce primi Botezul, părăsi Roma pentru a se duce la Trevi, pe atunci reşedinţa împăratului, în scopul de a face carieră în administraţie. Acolo simţi el chemarea irezistibilă a lui Dumnezeu: să părăsească totul pentru a se pune în slujba Lui. Se duse aşa deci la Acvileea, unde frecventa în compania lui Rufin, prieten al său şi ucenic ca şi el, un cerc de clerici şi laici dedaţi meditaţiilor evlavioase, care formau, după cum spunea el, "un cor de prea fericiţi".

Angajându-se deci în viaţa ascetică cu toată înflăcărarea unui caracter care nu admitea nici un compromis, hotărî să urmeze exemplul patriarhului Avraam şi al tuturor celor care se exilaseră din dragoste pentru Dumnezeu. Se îmbarcă deci plecând către Răsărit. Ajuns în Antiohia, petrecu Postul mare în înfrânare şi meditare asiduă la spusele profeţilor, timp de reflectare pe care îl completă totodată cu lectura autorilor clasici.

Cuprins de o febră violentă, pe la jumătatea Postului, şi ajuns aproape în pragul morţii, fu răpit în duh şi se văzu înfăţişându-se la judecata lui Dumnezeu. În timp ce îşi afirma identitatea de creştin, Judecătorul îi răspunse: "Minţi, tu eşti ciceronian şi nu creştin!" şi porunci să fie lovit cu vergi.

Biciuit astfel de propria conştiinţă, Ieronim făcu următorul jurământ: "Doamne, doar de mă voi fi lepădat de Tine, să mai deţin cărţi profane sau să mai citesc asemenea cărţi!"

Începând de atunci, se dedică numai citirii Sfintei Scripturi. Şi, fără să ceară sfat nimănui, se afundă în pustiul Chalcis (sud-estul Antiohiei), cu dorinţa de a urma lupta duhovnicească a Sfântului Antonie. Dar îşi suprasestimase forţele şi, în ciuda posturilor şi mortificărilor pe care şi le impunea, se găsi puternic încercat de gânduri şi de amintirile vieţii sale trecute. În timp ce îşi slăbea trupul prin asceză, era ars de soare şi trăia în mijlocul scorpionilor şi a fiarelor sălbatice, i se părea că s-ar fi aflat în mijlocul plăcerilor de la Roma, înconjurat de tinere femei de moravuri uşoare. Pentru a lupta împotriva delăsării spirituale (acedia), se perfecţiona în cunoaşterea limbii greceşti, învăţa cu mult efort ebraica şi limba caldeană (aramaică), şi întreţinea o corespondenţă cu prietenii săi din Acvileea.

În aceste încercări Dumnezeu îi dădea mângâieri cereşti, dar trebui totuşi la scurtă vreme să părăsească pustiul, a cărui pace era tulburată de certurile dintre călugări cu privire la schisma Bisericii din Antiohia (cf nota Sfântul Meletie, 12 februarie).

Fiind simpatizant al partidei lui Paulin, Ieronim făcu apel la papa Damase pentru a-i cere să tranşeze controversa dar nu obţinu nici un răspuns.

Se duse atunci în Antiohia unde, fiind hirotonit preot de către Paulin, în ciuda reticenţelor sale, îşi continuă studiul Bibliei pe lângă marele savant Apolinar din Laodiceea, filtrând din învăţătura acestuia ceea ce nu era conform cu Ortodoxia.

Apoi, atras de renumele elocinţei şi sfinţeniei Sfântului Grigorie Teologul, plecă la Constantinopol, unde petrecu trei ani la şcoala acestuia, descoperind cu admiraţie operele lui Origene, pe care începu să îl traducă.

După demisia Sfântului Grigorie, fu invitat de către Paulin din Antiohia şi Sfântul Epifanie să-i însoţească la sinodul de la Roma (382).

În cursul sesiunilor, papa Damase remarca darurile rare cu care era înzestrat Ieronim şi, la terminarea sinodului, îl reţinu în anturajul său ca secretar. Marele ierarh ştia să-i stimuleze spiritul prin întrebări despre pasaje dificile din Scriptură şi îl însărcina cu revizuirea traducerilor latine din Evanghelie după originalele greceşti.

Reputaţia sa de exeget îl făcu să devină ghidul spiritual al unui cerc de femei nobile şi evlavioase, adunate împreună de către Sfânta Marcela (31 ianuarie) în palatul său din Aventino. Fură organizate conferinţe periodice în timpul cărora Ieronim îşi însoţea de încurajări înflăcărate către viaţa ascetică explicaţiile asupra textului sfânt şi cursurile sale de ebraică.

Foarte tinerei fete a Sfintei Paula, Sfânta Eustochia, îi scria: "Fii greier al nopţilor. Scaldă-ţi patul în fiecare noapte, inundă veşmintele tale cu lacrimi. Priveghează şi fii precum păsărelele în singurătate..." (Ep. 22, 18). Dar râvna sa de neîmblânzit, atât pentru a prea mări viaţa ascetică cât pentru a dezaproba comportamentul preoţilor mondeni, întâmpina numeroşi opozanţi care îl acuzară de faptul că el condamna căsătoria şi care, după moartea lui Damase (384), făcură să circule pe seama lui calomnii infame care îl obligară să părăsească Roma (385).

Le regăsi pe Paula (26 ianuarie) şi fiica ei Eustochia la Antiohia, şi întreprinse cu ele un lung pelerinaj, atât în Ţara Sfântă cât şi în Egipt, la Părinţii pustiei. La capătul acestui periplu, urmând exemplul Sfintei Melania cea bătrână şi a prietenului său Rufin la Muntele Măslinilor, Ieronim se stabili la Betleem şi fondă, pe lângă Bazilica Naşterii Mântuitorului, două mănăstiri: una pentru călugări şi una pentru Sfânta Paula şi femeile evlavioase care o urmaseră.

Veghind la organizarea celor două comunităţi, redactă atunci pentru ele vieţile Sfântului Pavel Tebeul (cf. 15 ianuarie) şi ale Sfântului Malh (cf. 24 noiembrie).

În fiecare zi explica Scriptura pentru Sfânta Paula şi uceniţele sale, primind din ce în ce mai mulţi pelerini care veneau să se închine la peştera Naşterii Domnului şi să se adape la izvorul ştiinţei sale.

Dar mai ales aici se dedică el importantei sale lucrări de traducere a Sfintei Scripturi şi de comentarii susţinute, inspirate din metoda lui Origene dar lăsând un loc mai important interpretării literale. "A nu cunoaşte Scripturile înseamnă să nu-l cunoşti pe Hristos" (Prefaţă la comentariul asupra profetului Isaia.), declara el iar preocuparea sa de a reveni la precizia textului original îl făcu să întreprindă traducerea întregului Vechi Testament din limba ebraică, sarcină colosală pe care o termină la capătul a cincisprezece ani de muncă îndârjită (405) (Această traducere avea să devină versiunea oficială a Bisericii latine sau Vulgata.).

În afara acestor lucrări de exegeză, având un caracter tumultuos, nu putea să tacă în faţa evenimentelor ecleziastice alte timpurilor şi cu aceeaşi ardoare pe care o manifestase în lupta împotriva patimilor pustiei, se angajă în lupta pentru apărarea adevărului împotriva ereticilor. În ciuda admiraţiei sale pentru Origene, îl urmă pe Sfântul Epifanie (cf. 12 mai) în campania violentă împotriva discipolilor marelui doctor alexandrin şi se certa cu prietenul său Rufin şi episcopul său, Ioan din Ierusalim. Controversa se agravă când Epifanie cuteza să hirotonească preot pe Paulinian, fratele lui Ieronim, pentru a sluji mănăstirile din Betleem. Ioan protesta împotriva acestei uzurpări anticanonice a jurisdicţiei sale şi interzise lui Ieronim şi discipolilor săi accesul la Bazilica Naşterii Domnului.

Ajunseră până la urmă la o înţelegere, datorită intervenţiei lui Teofil din Alexandria (396); dar doi ani mai târziu conflictul izbucni din nou, cu ocazia traducerii de către Rufin a Tratatului Principiilor al lui Origene. Ieronim ripostă imediat cu o traducere ce dovedea toată erezia lui Origene şi continuă polemica împotriva vechiului său prieten până la moartea acestuia.

Betleemul fiind luat cu asalt de mulţimi de refugiaţi, provenind din Apus în urma ocupării Romei de către barbari (410), se impunea ca Ieronim să se pună în slujba lor dar el continua în acelaşi timp, noaptea, lucrările sale de exegeză şi polemică. Scrise în special împotriva Pelagilor care, drept represalii, atacară mănăstirile din Betleem, lăsând clădirile în ruine (416). Această comunitate latină, izolată în Răsărit şi de acum în declin, nu mai avea nici un viitor iar după moartea Sfântului Ieronim, survenită la 30 septembrie 420, nu întârzie să se stingă.

Pomenirea Sfântul Ieronim, prăznuită la 30 septembrie în Apus, a fost introdusă în această zi de Sfântul Nicodim, care a identificat-o cu aceea a unui Ieronim, probabil diferit, prezentă în unele Sinaxare. El i-a asociat prăznuirea Sfântului Augustin, alt mare doctor al Bisericii latine. Noi păstrăm aceste două pomeniri la această dată convenţională, căci ele s-au impus astfel în diferitele Biserici ortodoxe.

Tot în această zi, pomenirea celui între sfinţi părintelui nostru Augustin, episcopul Hiponei.

Sfântul Augustin a văzut lumina zilei în anul 354, la Tagasta, orăşel din Numidia, la frontiera dintre Algeria şi Tunisia de azi. Tatăl său, Patricius, mic proprietar funciar, unul din notabilii oraşului, rămase păgân până la sfârşitul zilelor sale, dar mama sa, Sfânta Monica (cf 4 mai), era o creştină înfocată şi îl înscrise, încă de când era copil, printre catehumeni şi îl ducea regulat la biserică pentru a-l învăţa tainele Credinţei.

Cu toate acestea Botezul fu lăsat pe mai târziu, după obiceiul vremii, iar copilul se dovedea a fi turbulent şi rebel la mustrările mamei sale şi se îndepărta de credinţă. Înzestrat cu o inteligenţă sclipitoare, în scurtă vreme ajunse să stăpânească limba latină dar rămânea recalcitrant faţă de studiul limbii greceşti, o lacună ce persistă în gândirea sa teologică.

La vârsta de şaptesprezece ani fu trimis la Cartagina, metropola Africii, pentru a urma cursuri de retorică. Ispitele oraşului şi anturajul nepotrivit îl făcură să cadă într-o viaţă de dezmăţ şi avu o legătură cu o femeie creştină de la care avu un fiu, Adeodat (372).

Datorită lecturilor din Cicero, îşi abandonă zadarnicele studii de drept şi de retorică pentru a căuta Adevărul şi înţelepciunea; dar decepţionat de aparenta uscăciune a Bibliei, fu mai degrabă atras de doctrina maniheenilor, care îi apărea ca o îmbinare rezonabilă a lui Hristos cu dorinţa sa de a-şi însuşi înţelepciunea doar cu ajutorul raţionamentului. Rămase timp de nouă ani prizonierul acestei erezii, atât de evidente totuşi.

După un scurt sejur la Tagasta, ca profesor de gramatică, reveni la Cartagina, pentru a deschide o şcoală de retorică. Cu toate acestea, comportamentul urât al studenţilor săi îl dezgustă repede de această profesie. Pierzându-şi iluziile asupra maniheismului ca urmare a unei conversaţii cu unul din episcopii lor, Faustus,

spirit neliniştit şi avid de adevărata cunoaştere, se îmbarcă şi plecă la Roma, unde deschise o altă şcoală, care nu avu mai mult succes.

După ce fu vindecat de o boală gravă, obţinând un post de retor plătit la Milano, se duse să se instaleze acolo, nutrind încă visul unei strălucite cariere în administraţie (384). Acolo fu prezentat episcopului, Sfântul Ambrozie (cf 7 dec), care îl cuceri prin blândeţea şi amabilitatea sa, şi mai ales prin strălucita sa elocinţă şi interpretările spirituale ale Sfintei Scripturi, care îi deschiseră inima către profunzimea cuvântului lui Dumnezeu.

Monica venise cu el şi îl convinse să îşi abandoneze concubina dar încerca în zadar să îl facă să se angajeze într-o căsătorie profitabilă. Filozofia şi plăcerile mondene îi produseseră o asemenea insatisfacţie, încât, cu durere şi nelinişte, căuta care ar fi putut fi izvorul adevăratei fericiri.

Lectura filozofilor neoplatonici îl făcu să abandoneze definitiv maniheismul şi îi permise să întreprindă căutarea interioară a unei vieţi spirituale. Spre deosebire totuşi de aceşti filozofi, această interiorizare nu era pentru el o căutare speculativă şi zadarnică, ci lua forma unei căutări fierbinţi a Dumnezeului întrupat, pe care îl admitea în mod intelectual, dar pe care inima sa nu îl trăia încă.

Atunci veni momentul în care auzi vorbindu-se de Viaţa Sfântului Antonie cel mare, scrisă de Sfântul Atanasie în timpul exilului său în Apus şi care era prilejul încreştinărilor răsunătoare în rândul nobilimii.

La puţină vreme, în timp ce se afla în grădina prietenului său Alypius, plângându-şi viaţa retras, auzi o voce ca de copil cântând: "Ia şi citeşte!". Deschise un volum al Epistolelor Sfântului Pavel care se afla acolo şi se opri asupra următorului pasaj: "Îmbrăcaţi-vă în Domnul Iisus Hristos şi grija de trup să nu o faceţi spre pofte" (Romani 13:13). Întunericul îndoielii dispăru îndată şi o lumină blândă îi scăldă inima în bucurie. În acea clipă devenise un alt om, care avea să nu mai trăiască decât pentru Hristos şi Biserica Sa. Când îi împărtăşi mamei sale această revelaţie, ea fu cuprinsă de bucurie.

După ce îşi abandonă definitiv profesia de "negustor de vorbe", petrecu retras câteva luni, undeva la ţară, cu mama sa, rude şi câţiva prieteni, pentru a se întrema după o boală pe care o agravase emoţia convertirii sale.

În această primă formă de mănăstire, în care îşi dorea să ducă o viaţă asemănătoare celei a comunităţii apostolice de la Ierusalim, Augustin împreună rugăciunea cu meditaţia Scripturii şi discuţii filozofice.

Întors la Milano, duse o viaţă austeră şi retrasă înainte de a fi botezat de Sfântul Ambrozie, la 24 aprilie 387, în compania lui Alypius şi a fiului său Adeodat. Se duse apoi la Ostia, cu Sfânta Monica, în scopul de a se retrage în Africa pentru a duce o viaţă monahală.

Într-o seară, pe când stăteau de vorbă sprijiniţi de o fereastră, ambalaţi pe neaşteptate de elanul conversaţiei lor evlavioase şi, aspirând din toată inima la apele Izvorului ceresc, ei fură cuprinşi de un fel de extaz, deasupra celor văzute şi nevăzute, pentru a intra în Comuniune cu Înţelepciunea cea veşnică, moment de contemplare care li se păru a fi o invitaţie la a gusta încă de pe această lume din viaţa veşnică, după cuvântul Evangheliei: "Intraţi în bucuria Domnului vostru" (Sfântul Augustin îşi relatează în întregime convertirea în "Confesiunile" sale, una din capodoperele literaturii universale.)

Sfânta Monica muri la puţin timp iar Augustin, întârziind proiectul său, rămase încă ceva vreme în Italia pentru a redacta lucrări de polemică împotriva maniheenilor.

În septembrie 388 el se întoarse la Tagasta, cu Alypius şi Adeodat, care muri curând. Augustin îşi vându toate bunurile şi dădu săracilor câştigul, iar el se consacră, timp de trei ani, organizării unei mănăstiri în compania prietenilor şi ucenicilor săi.

Postului şi rugăciunii le adăugă meditarea asupra Legii lui Dumnezeu, zi şi noapte; ceea ce Domnul îl făcea să înţeleagă, el comunică prin viu grai celor prezenţi, prin scrisori celor absenţi.

Cum se dusese într-o zi în orăşelul Hipona, la cererea unui funcţionar imperial care voia să îl asculte pentru a se hotărî asupra convertirii sale, Augustin apăru cu bătrânul episcop Valeriu în prezenţa poporului. În timp ce prelatul împărtăşea celorlalţi dorinţa ordonării unui preot pentru a-l seconda în predicarea în limba latină, căci el era de limba grecească, credincioşii puseră mâna pe Augustin, salutându-l cu ovaţii furtunoase, iar el, plin de lacrimi în faţa pericolului pe care îl reprezintă păstoritul oamenilor, acceptă "să părăsească pe Dumnezeu pentru Dumnezeu", adică să renunţe la tihna retragerii în mănăstire pentru a sluji Trupul lui Hristos.

Obţinu cu toate acestea un termen de câteva luni pentru a se pregăti prin meditarea Scripturii şi, după hirotonirea lui, episcopul îi acordă un teren în apropierea Bisericii, pentru a fonda acolo o nouă mănăstire, "Mănăstirea Grădinii", care a dat vreo zece episcopi.

Către sfârşitul anului 395, primi consacrarea episcopală şi la puţin timp după Valeriu urcă în scaunul Hiponei. Aflat la catedra acestui mic Episcopat, dar luminând toată Biserica Africii şi până la extremităţile lumii latine, prin învăţătura sa, Sfântul Augustin fu timp de treizeci şi cinci de ani modelul bunului Păstor, dându-şi viaţa pentru oile sale şi considerându-se robul robilor lui Dumnezeu. Fără încetare, predica aproape în fiecare zi (s-au păstrat în jur de opt sute din predicile sale), abordând toate subiectele cu o vivacitate şi o artă incomparabile şi căutând să transmită celor cărora se adresa dragostea lui pentru Dumnezeu şi pentru bunurile cereşti.

În timpul zilei, soluţiona conflicte, veghea la administrarea Bisericii, se îngrijea de săraci - fără să ezite în a topi vase sfinte când nu se mai găsea aur - iar în timpul nopţii, redevenea călugăr, consacrat cu toată fiinţa sa iubirii Mirelui. Trăia în Episcopatul său în comuniune cu clericii, pentru care redactă o Regulă monahală (care se află la originea instituţiei occidentale a canonicilor), adaptată condiţiei lor dar impunând respectarea strictă a votului sărăciei şi a poruncilor Evangheliei.

Dragostea sa arzândă pentru unitatea Bisericii nu-l lăsă indiferent faţă de nici unul din evenimentele care agitau lumea creştină. Participa la Sinoade şi străbătea Africa romană, profund divizată în vremea aceea, punându-şi întreaga artă şi iscusinţă în serviciul Adevărului. Scrise vreo sută de opere, din care majoritatea sunt consacrate luptei împotriva schismaticilor, ereticilor şi păgânilor.

După ce mai întâi i-a respins în mod strălucit pe maniheeni, îşi orientă întreaga luptă împotriva schismaticilor novatieni, ce pretindeau că validitatea tainei căsătoriei să fie subordonată virtuţii celui care o oficia şi care de aproape un secol iscaseră o zizanie nefastă în toată Biserica Africii instalând o ierarhie paralelă. Cum toate eforturile şi argumentele Sfântului episcop pentru a-i readuce în sânul Bisericii se loveau de ura lor înverşunată, se decise cu durere în suflet să facă apel la puterea laicilor, dar neacceptând sub nici o formă actele de violenţă.

Pentru că mulţi atribuiau creştinilor responsabilitatea căderii Romei (410), Augustin redactă o mare operă, "Cetatea lui Dumnezeu", vastă reflecţie asupra istoriei umane, în care arătă ca Biserica, trecând prin toate vicisitudinile, e pe drumul către Împărăţia veşnică.

Apoi trebui să lupte împotriva ereziei pelagilor, erezie care minimisa rolul harului dumnezeiesc şi considera că omul, prin propriile forţe, poate să ajungă să nu mai păcătuiască; în plus ea neagă transmiterea păcatului originar şi proclamă inutil Botezul copiilor. Augustin făcu mari eforturi pentru a răsturna această doctrină în scopul de a apăra credinţa Bisericii; dar antrenat de necesităţile disputei şi prin spiritul său însetat de clarificări raţionale, stabili, între natură şi har, o opoziţie prea strictă care avea să aibă mai târziu consecinţe nefaste în Occident. Această dispută nu avu nici un ecou în Răsărit, căci Părinţii greci, care îl cunoşteau prea puţin pe Augustin, considerau acest raport între natură şi har ca o "cooperare" (sinergie). Dorinţa lui Augustin de a pătrunde prea adânc tainele preştiinţei divine îl conduse la o concepţie exagerată a predestinării - care păstra la el un sens ortodox, atâta vreme cât ea rămânea înţeleasă ca o consecinţă a actelor libere, prevăzute din veşnicie de către Creator, dar nu determinate de El. Doctrina sa fu cu toate acestea sursa diverselor erezii occidentale despre predestinare, precum calvinismul.

Sfântul Augustin reuşi să obţină ca pelagienii să fie condamnaţi de Sinoadele de la Cartagina (411) şi de la Roma (417), dar erezia persistă. Când vandalii, veniţi din Spania, începură să invadeze Africa creştină, făcând ravagii pe unde treceau, Sfântul episcop îşi cheltui neobosit toată energia pentru a salva ce mai putea fi salvat.

După patruzeci de ani de episcopat şi de munci apostolice, vedea cu durere cum renăştea idolatria în mijlocul ruinelor însângerate şi erezia ariană impusă de cuceritori. Hipona era asediată de trei luni când el fu cuprins de o febră violentă. Îşi pavase pereţii camerei cu psalmii pocăinţei şi cu entuziasmul unui proaspăt convertit îşi dădu în mâinile Domnului sufletul său mare, în ziua de 28 august 427.

Dacă doctrina Sfântului Augustin duse la devieri în Occidentul medieval, nu i se poate cu toate acestea reproşa faptul de a fi fost un eretic, căci şi-a supus întotdeauna, cu smerenie, reflecţiile sale judecăţii Bisericii şi, terminându-şi lucrarea "De Trinitate", scria: ***"Doamne, Unul Dumnezeu, Dumnezeu Treime, tot ce am scris în aceste cărţi vine de la Tine şi dacă e ceva care să vină de la mine, să fiu iertat de Tine şi de cei care sunt ai Tăi".***

Sfântul Augustin este prăznuit la 28 august în Biserica latină. Împins, atât prin formarea sa intelectuală cât şi de circumstanţele convertirii sale, să privească relaţia omului cu Dumnezeu dintr-un punct de vedere mai degrabă "psihologic", diferit de cel adoptat de tradiţia patristică anterioară, Sfântul Augustin a dat întregii sale teologii un aspect personal, care afecta doctrina sa despre Sfânta Treime, despre păcatul originar, despre raporturile naturii şi harului etc. Atâta vreme cât

aceste teze fură considerate drept opinii teologice personale ("teologumene"), ele nu puseră în discuţie locul Sfântului Augustin printre Sfinţii ortodocşi. Abia când fură adoptate ca doctrină oficială şi exclusivă a Bisericii romane (printre altele în considerarea originii Duhului Sfânt nu doar în Tatăl ci şi în Dumnezeu-Fiul) ele deveniră principalul subiect de discordie între cele două Biserici.

Dacă, raţional, poate fi cinstit Augustin ca Sfânt ortodox, aceasta se datorează mai puţin calităţii sale de teolog cât calităţii sale de păstor, şi pentru sfinţia sa personală indiscutabilă.

Sfântul Photios scria despre el: "Având în vedere că unii dintre Părinţii noştri şi doctori au deviat de la credinţa în ceea ce priveşte câteva dogme, noi nu primim ca doctrină cele în care au deviat dar noi continuăm să îmbrăţişăm oamenii care au fost ei". Ep. 24, 20 (PG 102, 813).

Pentru acest motiv unii îl numesc "prea fericit" sau "iero", dar asemenea distincţii nu existau în tradiţia hagiografică ortodoxă, ar fi de ajuns aici să se facă distincţia între viaţa sa şi posteritatea nefericită a doctrinei sale.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi. Amin.

Arhid. Ștefan Sfarghie - Sinaxar - Sfântul proroc Amos; Sfântul mucenic Isihie

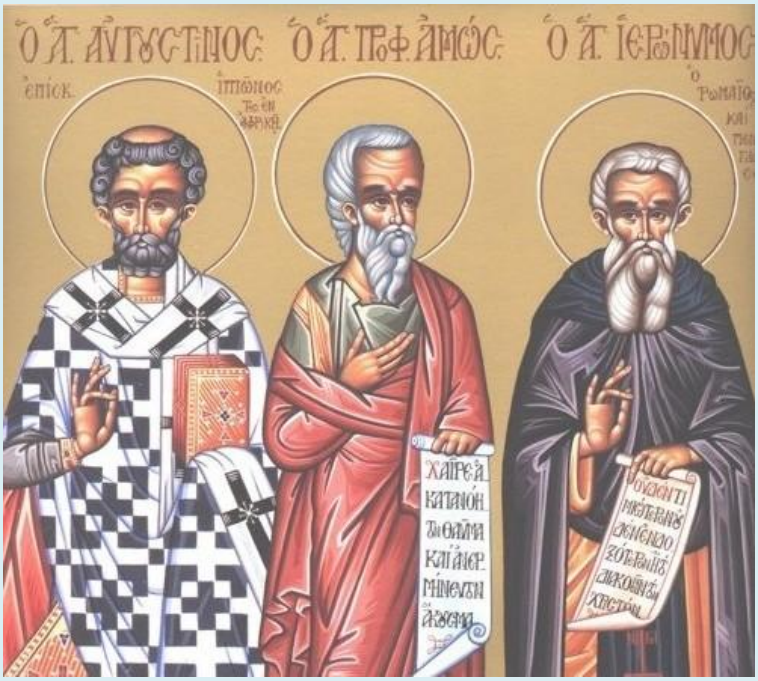

Sfântul proroc Amos a trăit pe vremea regelui Ieroboam al 2-lea (786-746 î.Hr.), născându-se cu aproape 800 de ani înainte de venirea în lume a Mântuitorului Iisus Hristos. Satul în care s-a născut era Tecoa, aflat nu departe de Betleem. El nu trebuie confundat cu Amos, cel de neam împărătesc, tatăl proroculuі Isaia.

Prorocul Amos a fost chemat de Dumnezeu, asemenea lui Moise şi David, şi a fost trimis să meargă în pământul lui Israel, pentru că acesta se închina la idoli, adică la cei doi viţei de aur din Dan şi din Betel. Mergând acolo, Sfântul Amos vorbea poporului rugându-l, îndemnându-l şi înfricoşându-l cu pedepse cumplite şi cu mânia lui Dumnezeu, ce aveau să vină asupra lor.

În apărarea idolilor şi împotriva lui Amos s-a ridicat Amasia, slujitorul idolului din Betel, care l-a prigonit pe prorocul lui Dumnezeu, bătându-l adeseori şi în cele din urmă rănindu-l de moarte.

Profeţia lui Amos se află în Vechiul Testament, în cărţile profeţilor mici.

***

În această zi Biserica îl pomeneşte şi pe Sfântul mucenic Isihie (†297). Acesta era ostaş creştin şi făcea parte din legiunea romană de la Dunăre, aflată în cetatea

Durostorum, în timpul împăraţilor Diocleţian (284-305) şi Maximian Galeriu (305-311).

După înfrângerea perşilor, la anul 297, cezarul Maximian Galeriu a poruncit îndepărtarea creştinilor din armată, acuzându-i că sunt pricina slăbirii împărăţiei romanilor. Astfel, păgânii au început arestarea, schingiuirea şi uciderea creştinilor din armată, care nu voiau să se lepede de Mântuitorul Iisus Hristos.

Printre ostaşii arestaţi s-a aflat şi Isihie, care nevrând să se închine idolilor, s-a încununat cu moarte de mucenic într-o zi de 15 iunie.

Sorin Ioniţe - Calendar ortodox - Sfântul proroc Amos; Sfântul mucenic Isihie; Fericiții Augustin și Ieronim

Sfântul proroc Amos

Sfântul proroc Amos este unul din cei 12 profeți „mici” și a trăit în secolul al VIII-lea î.Hr.

S-a născut în satul Tecoa, în pământul lui Zabulon, în apropiere de Betleem, și a proorocit timp de 50 de ani. El a fost păstor de vite în satul său, ducând o existență simplă.

În afara păstoritului, Amos se mai ocupa și de culegerea sicomorelor. Sicomorul este un arbore de dimensiuni mari care produce fructe asemenea smochinelor.

Numele său înseamnă, în limba ebraică, „povară”, „sarcină”.

Și-a început activitatea de prooroc în timpul domniei lui Ieroboam al II-lea (793-753 î.Hr.) și a activat cu precădere în cadrul Regatului de nord, denumit în Sfânta Scriptură Israel.

În anul 922, evreii se scindaseră în două regate: cel de nord, denumit Israel, și cel de sud, denumit Iuda. Acest fapt survenise ca un efect al domniei abuzive instaurate de Roboam, fiul regelui Solomon. Amos era originar din Regatul de sud, dar a fost trimis să propovăduiască în două centre idolești importante ale Regatului de nord: Bethel și Samaria.

Profetul a fost nevoit să înfrunte o rezistență aspră atât a ierarhiei politice, cât și a celei religioase din cele două orașe. Astfel, a fost izgonit la un moment dat de Amasia, căpetenia slujitorilor idolilor.

Amos propovăduia credința în Dumnezeul adevărat și critica fățiș închinarea la idoli, însă nu s-a oprit aici. A profețit inclusiv căderea Regatului de nord sub stăpânire asiriană, lucru care a deranjat enorm.

În cele din urmă, în jurul anului 787 î.Hr., Amos a fost ucis de fiul falsului preot Amasia, care l-a lovit fără milă cu un toiag în cap.

Nu este întâmplătoare această respingere a profeților și chiar martirizarea lor. Știm că majoritatea au murit pentru adevăr.

Fericitul Ieronim specifică acest lucru într-una dintre epistolele sale: „Ce păcat că, iată, medicul care îl tratează pe cel bolnav (…) este privit ca un dușman tocmai de către acesta din urmă! Însă așa este rânduiala lucrurilor. Adevărul are uneori un gust amar și nu este deloc pe placul răufăcătorilor. (…) Amos se vede alungat din Samaria (cf. Amos 7:12-13). De ce oare? De bună seamă, în acest caz, ca și în multe altele, pentru că el este chirurgul duhovnicesc, care taie și dă la o parte părțile afectate de păcat și îi îndeamnă pe oameni la pocăință. Sfântul apostol Pavel întreabă: Am ajuns deci vrăjmașul vostru spunându-vă adevărul? (Gal. 4, 16)”.

Sfântul mucenic Isihie

Sfântul Mucenic Isihie a fost ostaș creștin și făcea parte din legiunea armatei romane de la Dunăre, staționată în orașul Durostor din provincia Moesia Inferior, în timpul împăraților Dioclețian (285-305) și Maximian Galeriu.

Acest Sfânt mucenic a pătimit împreună cu alți cinci: Pasicrat, Valentin, Nicandru, Marcian și Iuliu veteranul.

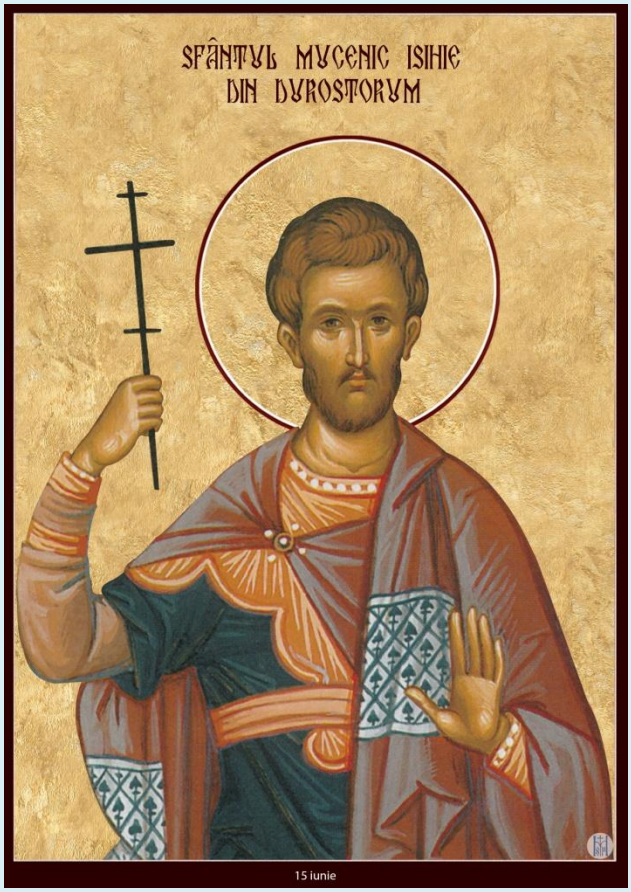

Sfinții Pasicrat și Valentin au primit moarte martirică la 24 aprilie, iar Sfântul Iuliu veteranul la 27 mai.

În ziua pătimirii veteranului Iuliu, Sfântul Isihie, care se afla în închisoare cu el, i-a adresat o rugăminte ca să-și aducă aminte de el când va sosi în fața Domnului, căci curând va urma și el aceeași soartă. Sfântul Iuliu l-a îmbărbătat pe acest curajos ostaș al lui Hristos, amintindu-i de făgăduințele făcute de către Domnul către cei ce vor răbda până la sfârșit.

Sfântul Isihie a primit cununa muceniciei în 15 iunie.

Fericitul Augustin

Fericitul Augustin s-a născut în 13 noiembrie 354 în orașul Tagaste din Numidia (Africa de nord) într-o familie modestă. Tatăl său, Patriciu, a fost păgân. Monica, mama lui, a fost creștină din naștere.

Fericitul Augustin a studiat științele vremii. La 24 aprilie (în Sâmbăta cea mare), anul 387, a primit sfântul botez. În anul următor a stat la Cartagina la prietenul său, avocatul creștin Inochentie, apoi s-a retras la țară unde a rămas trei ani la ferma unui prieten al său din Cassiciacum.

După ce și-a dăruit toată averea bisericii din Targaste, a înființat la Ipone (Hippo) o mănăstire de călugări și una de călugărițe. Acestea din urmă, pusă sub cârmuirea duhovnicească a sorei sale, cu același fel de viață monahală.

„Regulile" Fericitului Augustin au avut o mare influență asupra monahismului din apus. La cererea credincioșilor, bătrânul episcop Valeriu l-a hirotonit preot în anul 391.

În anul 395, a fost sfințit episcop și rânduit ca ajutor al lui Valeriu. Din anul 396, a rămas singur episcop al Iponiei, până la 28 august, când a trecut la cele veșnice.

În anul 410, Alaric, regele vizigoților a jefuit Roma. Păgânii au pus această nefericită întâmplare pe seama creștinilor. Atunci Augustin a scris însemnata lucrare „De civitate Dei" (Despre cetatea lui Dumnezeu).

Fericitul Augustin s-a mutat la Domnul la 28 august 430. În anul 486, Papa Fulgentiu i-a adus moaștele în Sardinia; în secolul al VII-lea, Liuprand, regele longobarzilor le-a mutat în Biserica Sfântul Petru din Pavia (Italia). La 25 octombrie 1842, Papa Grigore al XVI-lea a dăruit o parte din ele episcopiei catolice din Alger.

Tot astăzi, Biserica ortodoxă sărbătoreşte şi pe Fericitul Ieronim.

Proloagele din 15 iunie

Luna iunie în 15 zile: Pomenirea Sfântului prooroc Amos (sec. VIII î.e.n.)

Sfântul Prooroc Amos a trăit pe vremea regelui Ieroboam cel mare şi s-a născut cu 800 de ani înainte de Domnul Hristos, în satul Tecua, nu departe de Betleem. El nu este Amos cel de neam împărătesc, tatăl proorocului Isaia.

Sfântul prooroc Amos era om de rând, de neam sărac, şi-şi câştiga viaţa păzind turmele de dobitoace, dar Domnul l-a chemat la slujba profeţiei, cum a chemat şi pe alţi păstori, ca Moise şi David. Şi a fost trimis să meargă, din pământul Iudeii, în pământul lui Israel, de vreme ce acesta se abătuse la închinarea idolilor, adică a celor doi viţei de aur, din Dan şi din Betel.

Deci, acolo mergând, Sfântul Amos vorbea poporului rugându-l, îndemnându-l şi înfricoşându-l cu pedepse cumplite şi cu mânia lui Dumnezeu, ce avea să vină asupra lor.

În apărarea idolilor şi împotriva proorocului, s-a ridicat Amasia, marele preot din Betel, idolatru, împreună cu fiul său. Acesta, văzând că nu poate hotărî pe împăratul Ieroboam împotriva proorocului lui Dumnezeu, a început singur, a-l urmări pe el, defăimându-l în faţa poporului, îngrozindu-l şi bătându-l adeseori, iar, în cele din urmă rănindu-l de moarte. Şi a mai trăit proorocul, până ce a fost îngropat în satul lui, în Tecua.

Profeţia lui Amos, plină de frumuseţe şi de putere, se află în Vechiul Testament, la cărţile Profeţilor mici.

Întru acestă zi, pomenirea Fericitului Ieronim (420)

Fericitul Ieronim s-a născut în orăşelul Stridon şi a trăit prin anii 347-420. Primele învăţături le-a primit în casa părinţilor. Apoi mergând la Roma, a învăţat greaca şi latina, arta vorbirii şi filozofia. A primit Botezul la vârsta de douăzeci de ani, din mâinile papei Liberios. La Treveri, în Galia, a descoperit viaţa mănăstirească. La Roma a intrat într-o obşte de prieteni, unde a început învăţătura Scripturii şi a cunoscut catacombele romane.

În urma unei neînţelegeri cu ai săi şi scârbit de deşertăciunile Romei, a făcut prima călătorie în Răsărit, cercetând mănăstirile din Grecia, Tracia, Asia mică, Cilicia şi s-a stabilit în Antiohia, unde s-a împrietenit cu Evagrie preotul.

S-a retras, apoi, în pustia Calcis, din Siria, unde a trăit o perioadă de patru ani, de cumplite nevoinţe ascetice, luptând împotriva patimilor. În această împrejurare a învăţat limba ebraică, împrietenindu-se cu un rabin.

Revenind în Antiohia, a primit darul preoţiei şi a făcut o călătorie la Constantinopol, atras de faima cuvântărilor Sfântului Grigorie de Nazians, şi a stat acolo doi ani, ascultându-i cuvintele.

Îl găsim, apoi, din nou, la Roma, unde viaţa lui a luat un drum statornic. Papa Damasus l-a luat ca diac al său, cu ascultarea de a revedea textul Bibliei în limba latină, numită, mai târziu, Vulgata. Murind papa Damasus şi ridicându-se vrăjmaşii împotriva Fericitului Ieronim, acesta s-a retras, din nou în Palestina şi s-a stabilit la Betleem, unde a întemeiat trei mănăstiri de maici, pe care le conducea el însuşi.

A început, atunci, o perioadă de strădanii cărturăreşti, care a ţinut treizeci de ani. A alcătuit multe scrisori, îndemnând pe credincioşi la o viaţă curată şi la păzirea poruncilor Domnului. Pe călugări i-a învăţat arta copierii manuscriselor.

Împovărat de bătrâneţe şi de neîncetate nevoinţe, cuviosul Ieronim a murit în Betleem, în anul 420. Ne-au rămas de la el "Vulgata" şi scrisorile lui de îndrumare duhovnicească.

Prăznuirea lui, în Biserica ortodoxă, se face la 15 iunie, în fiecare an. Fericitul Ieronim rămâne, pentru noi, icoana cărturarului creştin.

Întru acestă zi, pomenirea Fericitului Augustin, episcopul Hiponiei (430)

Fericitul Augustin s-a născut la 13 noiembrie 354, în Thagaste, orăşel din Numidia, dintr-o familie nevoiaşă. Tatăl său nu era creştin şi s-a botezat numai pe patul de moarte, dar mama sa Monica, în schimb, era o fierbinte credincioasă.

Învăţătura de carte, Augustin şi-a făcut-o ajutat de un binefăcător, la Thagaste. A fost mai întâi, profesor la Thagaste, cu înzestrarea minţii lui, ajunge la Cartagina, la Milano şi la Roma, ca unul ce avea tot ce-i trebuie ca să se bucure de mare cinste, de la elevii săi.

În tinereţea lui, a cunoscut şi o viaţă de destrăbălare şi abateri de la dreapta credinţă. Mama sa, Sfânta Monica, plângea necontenit, rugându-se lui Dumnezeu pentru îndreptarea lui.

Ca s-o îmbărbăteze, Sfântul Ambrozie i-a spus: “Fiul unor astfel de lacrimi, nu poate să piară.”

Milano a fost cea din urmă oprire, pe drumul ce avea să-l ducă la Dumnezeu. Acolo, a cunoscut pe dumnezeiescul episcop Ambrozie şi a fost încântat de cuvântările acestuia.

Acum, el a descoperit şi rânduiala monahilor, citind viaţa Sfântului Antonie, scrisă de Sfântul Atanasie, citire care l-a zguduit.

Era la un pas de întâlnirea cu Dumnezeu şi acest pas îl va face în cazul său, Dumnezeu Însuşi, Care l-a căutat ca pe un vas de sfântă lucrare. Întâmplarea aceasta minunată s-a petrecut în grădina din Milano, când a auzit un glas de copil, care-l îndemna: “Ia şi citeşte!” Atunci, deschizând Epistola către Romani (13, 12-

14), Augustin s-a convertit. Acesta era răspunsul lui Dumnezeu, la căutările lui Augustin. În "Confesiunile" sale, mulţumeşte lui Dumnezeu pentru acest răspuns.

În anul 387, Augustin primeşte botezul din mâinile Sfântului Ambrozie, în noaptea de Paşti: “Târziu Te-am iubit, o, frumuseţe, mereu veche şi mereu nouă, târziu Te-am iubit”, avea să zică el.

Pe când avea treizeci şi doi de ani, Sfânta Monica moare şi Augustin se retrage din învăţământ, vinde tot ce are şi, din venitul său, cu prietenii săi, duce timp de trei ani, la Thagaste, o viaţă monahală, de strădanii cărturăreşti şi duhovniceşti, aşteptând semnul lui Dumnezeu.

Este sfinţit preot la Hipon, de episcopul Valerius şi începe o ascultare grea, slujirea Bisericii, cu predicarea Cuvântului. Peste cinci ani, este ridicat în scaunul lui Valerius şi devine, în câţiva ani, căpetenia episcopatului african.

Scrierile lui Augustin depăşesc orice cuvânt, prin noutatea şi felurimea temelor. Ele dezvăluie măsura fără pereche a darurilor sale. Ca o conştiinţă vie a Ortodoxiei, Augustin se vede nevoit să apere dreapta credinţă, împotriva tuturor ereziilor, care se iviseră în Biserica lui Dumnezeu, în timpul acela; maniheii, donaţienii, pelagienii.

Dintre scrierile sale cele mari sunt "Despre Trinitate", la care a lucrat paisprezece ani, şi cartea "Despre cetatea lui Dumnezeu". Scrierea, care-i face cea mai mare cinste, este cartea "Retractărilor" sale, ca o recunoaştere a propriilor greşeli. Dar, lucrarea lui cea mai citită este "Confesiunile".

De asemenea, a scris sute de scrisori, despre multe şi felurite lucruri, şi mii de predici ale Scripturii, care arată dragostea lui Augustin pentru popor şi dragostea poporului pentru episcopul lor, adâncimile şi evlavia lui şi ne descoperă pe Fericitul Augustin, cel adevărat. “Cântă şi mergi, Dumnezeu e la capătul drumului”, zicea el.

Fericitul Augustin rămâne dascălul, fără asemănare, al întregului Occident creştin. A murit la 28 august 430. Mormântul său se află în biserica Sfântul Petru din Pavia.

În Biserica ortodoxă, e prăznuit la 15 iunie.

Întru această zi, pomenirea prea cuviosului părintelui nostru Dula, purtătorul de chinuri

Robul lui Hristos, fericitul Dula, a fost monah într-una din mănăstirile cu viaţă de obşte, din părţile Egiptului. Era smerit şi defăimat la vedere, iar la înţelegere, mare şi cinstit. Acesta, fiind defăimat şi vorbit de rău, se bucura şi se veselea cu duhul. Deci, pe cei ce-l defăimau, îi ierta şi se ruga pentru ei, ca să nu li se socotească lor aceasta, ca păcat, iar pricina o arunca asupra diavolului, că el tulbura pe fraţi. Şi fericitul Dula se înarma împotriva lui cu răbdare, cu nerăutate şi cu rugăciunea, biruindu-i meşteşugurile. Şi a pătimit acest nevoitor, într-o răbdare ca aceasta, 20 de ani, având nemişcate blândeţele şi smerenia inimii sale.

Şi, neştiind diavolul cum i-ar face mai mult rău, a scornit un meşteşug ca acesta, prin care a adus ispită şi mâhnire, nu numai asupra cuviosului Dula, ci şi asupra tuturor fraţilor, încât i-a tulburat şi pe cei din linişte. Că, pe un frate ce petrecea fără frica lui Dumnezeu, l-a îndemnat diavolul, să intre tâlhăreşte, noaptea, în biserică şi să fure toate sfintele vase. Şi aceasta făcând, monahul a ascuns cele furate şi s-a închis în chilia sa, ca şi cum n-ar fi ieşit nicăieri. Deci, după ce a sosit vremea adunării la Utrenie, a intrat eclesiarhul în biserică să aprindă candelele. Şi a văzut că sunt furate toate vasele bisericii, şi, ducându-se, a spus stareţului. Deci, au bătut, după obicei, în toacă şi s-au adunat fraţii în biserică, la cântarea Utreniei. Şi după cântarea Utreniei, stareţul şi eclesiarhul au spus fraţilor că sunt furate vasele şi toţi au început a se tulbura.

Şi se întâmplase în acea vreme, că fericitul Dula, pentru o oarecare neputinţă trupească, n-a venit în sobor, la pravila Utreniei. Şi au zis fraţii: "Nimeni nu le-a furat decât numai fratele Dula, că, de aceea, n-a venit în sobor, că dacă n-ar fi făcut această faptă, atunci, ar fi venit, mai înaintea tuturor la slujba de noapte, aşa cum a făcut întotdeauna."

Deci, a trimis să-l cheme în sobor. Şi ducându-se trimişii, l-au găsit bolnav, stând la rugăciune şi, apucându-l, îl trăgeau cu sila.

Iar el îi întreba, zicând: "Ce aveţi cu mine, fraţilor ? Pentru ce mă trageţi, cu sila? Că voiesc să merg singur la sfinţii părinţi."

Iar ei, îl ocărau cu hulă, şi cu cuvinte necinstite îl învinuiau pe el, zicându-i: "Tâlharule de cele sfinte, nevrednicule de viaţă, nu-ţi era destul că ne-ai tulburat atâţia ani ? Iar acum şi sufletele noastre le batjocoreşti ?"

Iar el le zicea într-una: "Iertaţi-mă, fraţilor, că am greşit."

Deci, l-au dus pe el la stareţ şi la soborul părinţilor pustinici, zicând: "Acesta este cel ce ne tulbură, de la început, şi strică viaţa noastră cea de obşte." Şi, unul după altul, au început a-l vorbi de rău. Unul zicea: "Eu, l-am văzut, în taină, mâncând verdeţuri." Altul zicea: "Eu l-am văzut furând pâine şi dând-o afară din mănăstire." Altul zicea: "Eu l-am văzut bând, în taină, vinul cel bun." Alţii spuneau alte rele, neadevărate, împotriva lui.

Acestea toate, auzindu-le stareţul şi cei care erau cu el, au crezut aceste învinuiri şi l-au întrebat pe Dula cel nevinovat: "Sunt, oare, adevărate cele grăite despre tine ?" Dar, mai ales, îl cercetau pentru furt şi-l întrebau: "Unde ai ascuns sfintele vase pe care le-ai furat ?"

Iar el de la început, îndreptându-se, le spunea că nu este vinovat cu nimic, apoi, văzând că nu-l cred, a tăcut, zicând numai acestea: "Iertaţi-mă sfinţilor părinţi, că sunt păcătos."

Deci, a poruncit stareţul să dezbrace de pe el chipul cel monahicesc şi să-l îmbrace în haine mireneşti, zicându-i: "Nişte lucruri, ca acestea, nu sunt ale chipului monahicesc."

După ce a dezbrăcat de pe fericitul Dula chipul monahicesc el a plâns cu amar şi privind spre cer a zis cu glas mare: "Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu pentru numele Tău Cel Sfânt m-am îmbrăcat cu chipul acesta, iar acum pentru păcatele mele sunt dezbrăcat de el".

Atunci stareţul a poruncit ca legându-l să-l dea economului. Iar economul l-a pedepsit întrebându-l şi el dacă sunt adevărate cele grăite împotriva lui.

Deci el se ruga cu lacrimi şi în nevinovăţia sa zicea: "Iertaţi-mă fraţilor, că am greşit."

Iar economul a scris o scrisoare la stăpânul cetăţii, înştiinţându-l de fapta fratelui Dula şi i-a trimis-o degrabă.

Iar stăpânul citind scrisoarea, îndată a trimis nişte slujitori, să aducă pe Dula ca pe un tâlhar. Slujitorii luând pe rubul lui Dumnezeu l-au aşezat pe un dobitoc, fără de şa şi punându-i nişte fiare grele pe grumazi îl purtau prin mijlocul cetăţii cu batjocură.

Deci ducându-l la judecată stăpânul l-a întrebat: "De unde eşti ? Cum te numeşti ? Pentru ce te-ai făcut călugăr ? Cum ai furat vasele sfinte ? Unde le-ai ascuns ?"

Dar purtătorul de chinuri Dula, nu răspundea altceva stăpânului, decât numai acestea: "Am greşit, iertaţi-mă."

Apoi stăpânul mâniindu-se a poruncit să-l dezbrace şi să-l întindă la pământ, iar patru slujitori să-l bată cu bice, fără de cruţare.

Şi fiind bătut fără milă, multă vreme fericitul zicea, cu faţa veselă, către stăpânul: "Bate-mă căci argintul meu îl vei face mai curat."

Iar stăpânul a zis către dânsul: "Nebunule, eu îţi voi face ţie argint pe trupul tău, iar coastele tale mai curate decât zăpada." Deci a poruncit ca să pună sub pântecele lui cărbuni aprinşi şi să verse peste rănile lui oţet amestecat cu sare.

Iar cei ce erau de faţă se minunau de răbdarea lui şi grăiau către dânsul: "Spune unde ai pus sfintele vase şi vei scăpa de chinuri."

Iar el răspundea. "Nu am argint şi nici un fel de vase."

Apoi stăpânul, slăbindu-l pe el de la chinuri, a poruncit să-l ducă în temniţă. A doua zi, a trimis un slujitor la lavră şi a poruncit să vină la dânsul stareţul şi călugării.

A doua zi, stăpânul a trimis un servitor la lavră, poruncind ca să vină la dânsul începătorul de obşte cu călugării; şi, adunîndu-se toţi, au venit împreună. Atunci domnul a zis către dânşii: “Multe şi grele munci am pus asupra celui numit de voi tâlhar, dar nimic rău n-am aflat într-însul!”

Zis-au lui călugării: “Stăpâne, afară de furtişag, încă şi alte multe răutăţi a făcut ticălosul acesta, şi pînă acum i-am răbdat lui pentru Dumnezeu, aşteptînd să se întoarcă de la răutăţi; iar el mai mult spre rău a venit”.

Domnul a zis către dânşii: “Atunci ce să fac cu el?”

Iar monahii au zis: “Să faci precum poruncesc legile”.

Zis-a boierul: “Legea cetăţii porunceşte, ca furului de cele sfinte să i se taie mâinile”.

Iar monahii au zis: “Să pătimească după lege şi să-şi ia pedeapsa după lucrurile lui”.

Deci, domnul a poruncit, ca să aducă pe purtătorul de chinuri Dula, în mijlocul lor, şi-l cercetă pe dânsul înaintea tuturor, zicându-i: “Ticălosule şi împietritule, spune nouă adevărul pentru furtişagul cel mărturisit asupra ta, căci numai astfel vei scăpa de la moarte”.

Iar nevinovatul Dula a grăit: “Voieşti oare să zic contra mea, ceea ce n-am făcut? Nu voiesc să mint contra mea, pentru că toată minciuna este de la diavol”. Şi iarăşi a zis: “Despre lucrul de care mă întrebaţi acum pe mine, nimic nu ştiu că am făcut de acest fel”.

Domnul văzând că nimic nu mărturiseşte contra sa; iar călugării îl sileau ca, după lege, să ia judecata, l-au judecat să-i taie mâinile. Şi a fost dus nevinovatul bătrân Dula, la locul unde iau pedeapsa cei osândiţi.

Într-acea vreme, monahul acela care făcuse cu adevărat răutatea aceea şi furase sfintele vase, a venit întru umilinţă şi a zis în sine: “Dacă cumva acum sau după aceasta se vor cunoaşte cele făcute de mine, sau deşi se va tăinui aici lucrul meu cel rău, apoi în ziua dreptei judecăţi a lui Dumnezeu tot se va dovedi şi ce voi face atunci eu ticălosul? Ce fel de răspuns voi da pentru un îndoit rău ca acesta, căci şi vasele le-am furat şi pe fratele cel nevinovat l-am dat la munci”.

Deci, a mers la părintele lavrei, şi i-a zis: “Părinte, trimite degrabă în cetate, la domnul cetăţii, ca să nu taie mâinile fratelui, căci s-au aflat sfintele vase!”

Auzind aceasta părintele, îndată a trimis la domnul cetăţii şi a eliberat pe răbdătorul de chinuri, avându-şi mâinile întregi. După ce l-au adus pe el în lavră, s-a descoperit nevinovăţia lui; pentru că acel lucru s-a arătat că este al altuia.

Atunci au început fraţii a cădea la picioarele cuviosului Dula, zicând: “Iartă-ne, frate, că ţi-am greşit ţie!”

Iar el, plângând, le zicea: “Iertaţi-mă pe mine, părinţilor şi fraţilor, mare mulţumire dau eu vouă; căci pentru durerile cele de puţină vreme, pe care mi le-aţi mijlocit mie, mă voi izbăvi de veşnicele munci şi mă voi învrednici de mari bunătăţi prin milostivirea lui Dumnezeu. Că auzind adeseori vorbele cele netrebnice şi ocărâtoare, grăite de voi contra mea, mă bucuram cu duhul, nădăjduind ca, prin acelea, să scap de ruşinea cea mare a păcatelor mele, când va veni Domnul întru slava Sa

şi va descoperi tainele şi va arăta sfaturile inimii. Acum mă bucur mai mult de aceasta, că am pătimit fără vină; pentru că ştiu ce fel de bunătăţi a gătit Dumnezeu celor ce rabdă munciri pentru dânsul. O singură mâhnire am eu pentru voi, ca să nu vi se socotească vouă păcat, lucrul cel făcut mie de voi fără de dreptate; şi rog de aceasta pe înduratul Dumnezeu să vă dea vouă iertare".

După aceasta, cuviosul Dula, mai trăind trei zile, s-a dus către Domnul, neştiind nimeni de moartea lui.

Un frate, care era rânduit să deştepte pe fraţi la rugăciunea cea de la miezul nopţii, mergând la chilia cuviosului şi, bătând, nu a auzit nimic. Bătând a doua şi a treia oară şi neprimind nici un răspuns, s-a dus de a chemat pe alt frate şi, aducând lumânare, au deschis uşa şi au intrat înăuntru şi au aflat pe cuviosul în mijlocul chiliei stând cu trupul în genunchi, fiindcă făcuse închinăciuni; iar cu sufletul se dusese la Dumnezeu. Astfel, fiind în rugăciune şi în plecarea genunchilor, şi-a dat sufletul său Domnului.

Deci, neîndrăznind să se atingă de dânsul, l-au lăsat aşa şi, ducându-se, au spus părintelui lavrei că fratele Dula a murit.

După cântarea Utreniei, părintele, mergând singur şi văzând pe Dula mort, a poruncit să-i învelească trupul său şi să-l aducă la biserică pentru îngropare. După ce cinstitul lui trup a fost învelit şi adus în biserică, părintele a poruncit să toace, ca toţi fraţii să ştie de sfârşitul lui. Deci, s-au adunat toţi şi se atingeau de cinstitul lui trup, ca de al unui mucenic.

Însă, de vreme ce părintele a voit să trimită la altă lavră, ca să vină şi alt egumen cu fraţii să îngroape cu cinste pe fratele care a pătimit fără de vină, atunci părintele, văzând că fraţii se îmbulzesc să îngenuncheze la acel mort, a poruncit să aducă trupul înăuntrul bisericii şi să-l încuie, aşteptând şi pe părintele cu clericii să vină de la cealaltă lavră, până se vor aduna monahii de la amândouă lavrele.

Când era vremea ca la al nouălea ceas, venind şi celălalt părinte, şi adunându-se toţi, a poruncit ca să deschidă biserica şi să pună trupul fericitului Dula în mijlocul soborului ca, văzându-l, să-l dea cinstitei îngropări cu cântări cuviincioase. Deci, apropiindu-se de trup, nu l-au aflat pe el, fără numai hainele şi papucii singuri, şi din această pricină toţi s-au umplut de mare mirare şi spaimă.

După aceasta, părinţii celor două lavre au zis către fraţi: "Vedeţi, fraţilor, ce poate pătimirea cea cu multă răbdare, nerăutatea, blândeţea şi smerenia? Iată acum

fratele nostru nu numai cu sufletul, ci şi cu trupul s-a dus de la noi, mutându-se de mâinile îngereşti, nevăzut, aiurea; de vreme ce noi ne-am aflat nevrednici, să ne atingem de sfântul lui trup. Iar de cinstea aceasta numai el s-a învrednicit de la Dumnezeu, pentru acea îndelungă răbdare a sa cu blândeţe şi cu statornicie în smerenia inimii. Noi îl socoteam că este păcătos şi nevrednic de viaţa omenească cea de pe pământ; iar el s-a aflat sfânt şi vrednic de viaţa cea cerească cu îngerii. Deci, noi suntem ruşinaţi, iar el s-a prea mărit, noi suntem defăimaţi, iar el se încununează de Domnul nostru Iisus Hristos. Astfel, să ne sârguim a ne învăţa răbdarea şi smerenia, blândeţea şi nerăutatea, având spre pildă pe acest îndelung răbdător pătimitor.

Aceasta când o ziceau părinţii de la cele două lavre, fraţii au plâns cu plângere mare şi au aşezat ca în tot anul să săvârşească pomenirea cuviosului părintelui Dula, răbdătorul de chinuri, spre folosul sufletelor lor şi spre slava lui Hristos Dumnezeul nostru, Cel slăvit împreună cu Tatăl şi cu Sfântul Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Întru această zi cuvânt al Sfântului Teodoret, despre dreapta socotinţă şi înţelegere a tot lucrul

Aceasta să ştiţi voi cei ce socotiţi lucrurile omeneşti cele bune şi cele rele, ca să le socotiţi în acest fel: totdeauna nunta este altceva decât desfrânarea, pentru că nunta, adică, s-a binecuvântat după lege, iar desfrânarea, fiind în afara legii, s-a osândit.

Aşa este şi la ucidere: omoară un om şi cel ucigaş, dar omoară un om şi judecătorul: dar acesta, l-a judecat să moară, după lege, iar celălalt l-a ucis fără de lege. Pentru că fapta este una şi aceeaşi, dar rândiuala deosebită.

Dar, ca mai arătat să ne învăţăm să cercetăm Scriptura. A ucis Cain pe Abel, umplându-se de invidie, a ucis şi Finees, râvnind, însă după evlavie şi apărând legea. Dar acela, Cain adică, este blestemat, iar Finees, binecuvântat. Fapta, adică, este una şi aceeaşi, uciderea, însă înţelegerea este deosebită.

A furat Iacov binecuvântarea, a furat şi Acan aurul, dar acela s-a înălţat, iar acesta, cu pietre, a fost ucis.

A postit Ilie şi a încuiat cerurile; samarinenii postind şi ei, au ucis pe Nabot, dar acela, adică, Ilie, pentru evlavie, iar aceştia, pentru vorbirea de rău şi uciderea.

A cruţat şi a miluit Saul pe Agag fără de lege, şi a pierdut împărăţia, a junghiat Samuil pa Agag, şi a împlinit legea lui Dumnezeu.

Fără de cercetarea cea cu de-amănuntul, nu se va face judecată dreaptă. Suzana a fost judecată să moară, fără de cercetare, iar ea a strigat cu mare glas: "Dumnezeule veşnic, Cel ce ştii tainele, Tu ştii că minciuni au mărturisit asupra mea, şi, iată, mor, nefăcând nici un rău. Şi a auzit Dumnezeu glasul ei, că, dusă fiind ea la ucidere, a ridicat Dumnezeu pe tânărul Daniil, care a zis: "Sunt curat eu de sângele femeii acesteia, de vreme ce n-aţi cercetat pe bătrâni despărţindu-i pe ei, unul de altul." Deci, unul, câte unul, fiind întrebaţi, bătrânii, s-a dovedit, că au minţit amândoi. Apoi tot poporul a binecuvântat pe Dumnezeu, Cel ce mântuieşte pe toţi, cei care nădăjduiesc spre El. Drept aceea, necercetând cu de-amănuntul, să nu osândiţi pe nimeni.

Dumnezeului nostru slavă, acum şi pururea şi în vecii vecilor ! Amin.

Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida din 15 iunie

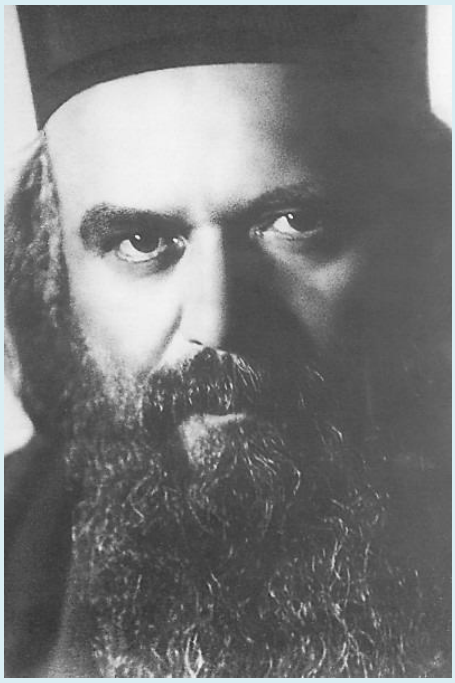

Pomenirea Sfântului proroc Amos

Amos s-a născut în satul Thecua de lângă Betleem. Fiind născut într-o familie de origine modestă, Amos a muncit la păzit turmele de porci ale unui om bogat din Ierusalim.

Dar Dumnezeu cel care nu caută la faţa omului ci la curăţia inimii lui, şi care i-a scos pe Moise şi pe David de la turmele de oi şi i-a ridicat căpetenii ale poporului, 1-a ales şi pe acest Amos ca să fie unul dintre prorocii Lui.

Amos 1-a certat pe regele Uzziah şi pe preoţii lui păgâni pentru idolatria lor şi a întors poporul de la închinarea la viţeii de aur din Bethel, învăţându-i să se închine mai degrabă la Dumnezeul Cel Unul şi Viu.

Când căpetenia preoţilor păgâni, Amaziah,1-a prigonit pe Amos, Amos a prorocit că asirienii îl vor cuceri pe Israil, că îl vor ucide pe regele lor şi pe fiii lui Amaziah şi că soldaţii asirieni o vor necinsti pe soţia lui Amaziah înaintea ochilor lui din pricină că şi el a îmbrâncit poporul la adulter cu necuraţii idoli. Toate acestea aşa s-au şi întâmplat.

Fiul preotului idolesc 1-a lovit atât de tare pe Amos în frunte cu toiagul lui, încât prorocul a căzut la pământ. Abia viu, Amos a fost dus la Thecua, satul lui, unde şi-a dat sfântul lui suflet în mâinile lui Dumnezeu.

Amos a trăit în veacul al optulea înainte de Hristos.

Pomenirea Sfinţilor mucenici Vitus, Modestus şi Crescenţia

Sfântul Vitus s-a născut în Sicilia din părinţi renumiţi dar necredincioşi. Modestus a fost preceptorul lui, iar Crescenţia a fost guvernanta lui.

Sfântul Vitus a primit Sfântul Botez la o vârstă fragedă, iar la doisprezece ani el deja s-a retras în viaţa de mare asceză creştină. La el veneau îngeri care îl întăreau întru nevoinţele lui şi îl povăţuiau neîncetat şi Vitus însuşi radia de o frumuseţe îngerească.

Mâna judecătorului care 1-a bătut s-a uscat, dar Vitus i-a vindecat-o cu rugăciunea.

Tatăl lui a orbit când a văzut în cămara fiului lui doisprezece îngeri luminoşi „ai căror ochi erau ca stelele şi ale căror feţe erau ca ale fulgerului." Dar Vitus a vindecat ochii tatălui lui cu rugăciunea.

Când tatăl lui a voit să îl ucidă, un înger s-a pogorât la Vitus şi 1-a răpit, împreună cu Modestus şi cu Crescenţia, la Lucania, pe malul râului Silaris.

Aici Vitus a făcut multe minuni, vindecând cu rugăciunea mulţime de infirmi şi de nebuni.

La cererea împăratului Diocleţian, Vitus a călătorit la Roma, unde 1-a curăţit pe fiul lui Diocleţian de un duh necurat. Dar împăratul nu 1-a răsplătit pentru aceasta cu cele bune, ci dimpotrivă. El 1-a torturat cu sălbăticie pentru că Vitus nu a voit să se închine idolilor celor făcuţi de mâini omeneşti.

Dar Domnul 1-a izbăvit pe Vitus din chinurile aduse asupra lui de torţionari, luindu-1 cu mâna Lui nevăzută şi ducându-1 înapoi în Lucania, unde el, Modestus şi Crescenţia s-au odihnit câte şi trei în Domnul.

Sfintele moaşte ale Sfântului Vitus se află la Praga.

Pomenirea Sfântului cuvios mucenic Dula

Sfântul Dula a dus o sfântă viaţă de nevoinţe într-o mânăstire egipteană.

Din invidie, unul din fraţii lui 1-a acuzat de furtul de cele sfinte: cum că ar fi luat pentru sine sfinte odoare bisericeşti. Atunci cuviosul Dula a fost dezbrăcat de rasa lui şi predat autorităţilor lumeşti pentru judecată.

Ducele a poruncit ca Dula să fie biciuit şi a voit să-i taie mâinile, după cum cerea legea în cazul celor care comiteau furt.

Dar în acel ceas fratele cel invidios care pârâse s-a pocăit şi a strigat că Dula este nevinovat.

După douăzeci de ani de exil şi umilinţe amarnice, Sfântul şi cuviosul Dula a fost reprimit în mânăstirea lui, iar după trei zile, a murit.

Trupul lui însă a dispărut într-un mod tainic.

Pomenirea Sfântului mucenic Lazăr, cneazul sârbilor

Lazăr a fost un membru al marii nobilimi sârbeşti care, după moartea Ţarului Dusan, a condus ţările sârbeşti. După moartea Ţarului Uroş, patriarhul Efrem 1-a uns pe Lazăr, Ţar al sârbilor.

Lazăr a trimis o solie la Constantinopol, condusă de monahul Isaia, cu misiunea de a ruga cu lacrimi pe Patriarh să ridice anatema de peste poporul sârb. Lazăr s-a luptat în mai multe rânduri cu puterile turceşti.

La sfârşit, în ziua de 15 iunie a anului 1389, în sângeroasele lupte cu trupele sultanului Amurat de la Kosovo Poliie [Câmpia Mierlei], Ţarul Lazăr a fost decapitat.

Trupul lui a fost dus şi îngropat la Ravaniţa, lângă Cupriia, în mânăstirea întemeiată de el; mai după aceea moaştele lui au fost mutate la noua Ravaniţa din Şrem, iar de acolo, în timpul celui de al doilea război mondial [în 1942], el a fost mutat la Belgrad şi aşezat în Biserica Catedrală a Sfântului Arhanghel Mihail, unde se odihneşte şi astăzi nestricat, dăruind mângâiere şi vindecări tuturor celor care vin la el cu credinţă şi cu rugăciune.

Notă:în timpul vieţii lui pământeşti, Sfântul Lazăr a reînnoit mânăstirile Hilandar [din Sfântul Munte Athos] şi Gorniiak. El a ctitorit mânăstirile Ravaniţa şi Lazariţa [în Kruşevaci] şi a fost binefăcătorul Mânăstirii Sfântul Panteleimon din Sfântul Munte Athos, precum şi al multor altor biserici şi mânăstiri. În 1989, cu ocazia a 600 de ani de la mucenicia sa, moaştele Sfântului Lazăr au fost din nou mutate la Mânăstirea Ranaviţa de lângă Cupriia. - n. ed. americane.

Pomenirea Sfântului Efrem, patriarhul sârbilor

Ca fiu de preot, Efrem a dorit după viaţa duhovnicească şi de nevoinţe călugăreşti, încă din copilăria lui.

El a scăpat la Sfântul Munte Athos, când a văzut că părinţii lui vor să-1 însoare. El mai după aceea s-a reîntors în Serbia şi a dus o viaţă de mari nevoinţe în defileul Ibar şi în Mânăstirea Deceani [din Kosovo].

Când au izbucnit luptele interne şi războiul pentru putere, care din păcate a cuprins şi ierarhia bisericii, în 1375 Sinodul 1-a ales pe Efrem ca patriarh în locul lui Sava, care murise.

Când i s-a vestit alegerea lui, Efrem a plâns cu amar, văzând că nu este nici un chip să refuze. El 1-a uns Ţar pe cneazul Lazăr în 1382, apoi a lăsat tronul mitropolitan şi s-a întors la pustia lui, punându-1 în locul lui pe Spiridon. După moartea lui Spiridon din 1388, Ţarul Lazăr 1-a rugat iar pe Efrem să vină şi să ia scaunul mitropolitan.

Efrem a păstorit Biserica lui Hristos în vremurile cumplite care au urmat teribilei înfrângeri de la Câmpia Mierlei [Kosovo], până în anul 1400, când a trecut la Domnul pe Care atât de mult L-a iubit, în anul al optzeci şi optulea al vieţii lui.

Sfintele lui moaşte se odihnesc în Mânăstirea din Peci [Kosovo].

Pomenirea fericitului Augustin, episcopul Hipponei

Augustin a lepădat păgânismul şi s-a făcut creştin, datorită multelor rugăminţi, sfaturi, lacrimi şi rugăciuni ale sfintei lui maici, Monica.

El a fost un mare dascăl al Bisericii şi un scriitor bisericesc de mare anvergură, dar care a căzut şi în unele extreme doctrinare pe care Biserica le respinge. Dar el L-a

slăvit şi L-a iubit din inimă pe Hristos, în tot timpul celor treizeci şi cinci de ani ai vieţii lui de Episcop al Hipponei, întru care a şi trecut la cele veşnice.

Fericitul Augustin a murit în vârstă fiind de şaptezeci şi şase de ani.

Cântare de laudă la Sfântul Vitus

Prea minunatul Vitus,
de mierea cerească plin,
Pe Hristos mărturiseşte
înaintea păgânescului popor.

El de idolii morţi râde
Şi de întunecaţii lor vrăjitori.

El pe Hristos prea slăveşte, pe Puterea lui Dumnezeu;
El adevărul propovăduieşte
către al său pământesc tată
Şi către judecător -
Dar amândoi împotriva lui luptă
Şi chinuri pregătesc tânărului Vitus.

Dumnezeu însă apără pe ai Săi mucenici
Şi prea slăveşte pe cei care îl prea slăvesc.

De trebuinţă a fost ca Vitus
Pe Hristos să mărturisească
înaintea împăratului,
Şi chinuri să ia înaintea poporului,
La Roma,
Ca numele lui să fie prea slăvit.

Pe tânărul Vitus îngerii îl întăreau,
Pe el îngerii îl povăţuiau.

Sfinţii îngeri al lui suflet
La ceruri l-au dus,
La Ceruri l-au înălţat,
Şi înaintea Feţei Domnului l-au aşezat.

Cugetare

Nu este uşor să omori întru sine-ţi duhul slavei deşarte şi al închipuirii. Doar marii îndrumători duhovniceşti au izbutit aceasta şi întotdeauna, doar cu ajutorul harului lui Dumnezeu, al privegherii de toată vremea, al trezviei şi al discernământului.

***Avva Nisteroes** umbla odată pe cale cu unul din fraţii lui. Ei deodată au văzut în drumul lor un şarpe.*

Fratele îndată s-a ferit, iar marele Nisteroes a făcut şi el îndată la fel. „Au şi ţie ţi-e frică, Părinte?" 1-a întrebat monahul pe Avva Nisteroes.

Iar Bătrânul a zis: „Nu, fiule, mie nu mi-e frică, dar a trebuit musai să te urmez, altfel nu aş fi scăpat de duhul slavei deşarte."

Adică, a vrut să zică Părintele: „Dacă nu m-aş fi ferit şi eu, atunci tu te-ai fi uimit de curajul meu şi eu nu aş mai fi scăpat de ispitirile dracului mândriei."

Luare aminte

Să luăm aminte la vindecările minunate ale celor mulţi care se atingeau de Mântuitorul (Matei 14: 36):

- *La cum toţi bolnavii care se atingeau de poala hainei Lui se vindecau şi se făceau întregi;*
- *La cum şi sufletul meu se poate vindeca, de mă voi împărtăşi cu Sfânt Trupul şi Preacurat Sângele Lui, care sunt haina trupească a Dumnezeirii Lui.*

Predică despre sărac şi Ziditorul lui

Cel ce îşi bate joc de sărac defaimă pe Ziditorul lui (Pildele lui Solomon 17:5).

Dacă eşti bogat, oare în ce eşti bogat, dacă nu în proprietăţi pe care le deţii de la Dumnezeu? Cele pe care tu le ai, ale cui sunt, dacă nu ale lui Dumnezeu? De aceea, dacă te mândreşti cu bogăţiile tale, tu te mândreşti cu bogăţiile altuia; tu te mândreşti cu cele pe care Dumnezeu ţi le-a împrumutat. ***Atunci de ce iţi baţi tu joc de sărac, care are mai puţine bogăţii încredinţate lui de Cel Bogat? De ce îţi baţi joc de el, care a împrumutat mai puţine de la Dumnezeu decât tine?*** Căci dacă a împrumutat mai puţine, înseamnă că îi şi datorează mai puţin; iar tu, care ai împrumutat mai mult, mult mai multe Îi datorezi.

Nu numai că nu ai voie să-ţi baţi joc de sărac, dar trebuie chiar să-l şi admiri! Căci iată el se bate pe câmpul de bătălie al acestei lumi cu mult mai puţine mijloace decât tine! Căci voi amândoi războinici sunteţi, numai că tu eşti pe deplin înarmat, pe când el luptă gol şi flămând. Iar dacă se va întâmpla ca amândoi să căderi biruiţi pe câmpul de bătaie, el va fi judecat mai blând decât tine. Dar dacă totuşi amândoi biruiţi, biruinţa lui va fi mai mare decât a ta şi mai strălucitoare.

Cel care îşi bate joc de cel gol şi flămând, îşi bate joc de Ziditorul lui. Cei care îi batjocoresc pe săraci batjocoresc pe Dumnezeu. Dacă vei şti că Făcătorul săracului este şi Făcătorul tău, unul şi acelaşi, atunci nu-ţi vei mai bate joc de el. Şi dacă vei cunoaşte că săracul luptă în acelaşi regiment cu tine, atunci îl vei acoperi, îl vei hrăni şi îl vei aduce mai aproape de tine.

O, Stăpâne Atotputernice Doamne, fără hotar este înţelepciunea Ta şi Purtarea Ta de Grijă pentru zidire. Luminează-ne pe noi cu Duhul Tău Cel Sfânt, ca să ne minunăm de Rânduielile Tale şi să privim întru Tine toate făpturile Tale, cu respect şi cu dragoste. Căci Ţie se cuvine toată slava şi mulţumita în veci. Amin.

Ioan-Lucian Radu - Cum ajunge omul sclavul fratelui său

În cuvântările sale, profetul Amos, pe care îl sărbătorim pe 15 iunie, marchează diferenţa socială care se contura tot mai concret în societatea timpului său.

Profetul activa în Regatul de nord, pe vremea regelui Ieroboam al II-lea, rege idolatru, care a permis pătrunderea credinţelor străine pe teritoriul regatului său şi care a dat frâu liber nedreptăţii, corupţiei şi luxului. În aceste împrejurări, în care legea Domnului era încălcată în mod vădit, în societatea israelită erau pe de o parte săracii, ale căror drepturi erau călcate în picioare, drepţii, asupriţi prin impozite de nesuportat, oameni care-şi păstrau doar formal statutul de cetăţeni liberi, iar de cealaltă parte, se situau plutocraţii, care exploatau munca celor dintâi, acumulând bogăţii fabuloase, concretizate în mulţimea palatelor pe care le locuiau şi în luxul exagerat al vieţii trăite.

De aceea, profetul Amos rosteşte cu gură de foc următoarele cuvinte: ***Drept aceea, fiindcă voi călcaţi în picioare pe cel sărman şi luaţi de la el dar de grâu, cu toate că aţi zidit case de piatră, nu le veţi locui, şi deşi aţi sădit viţă de bun soi, nu veţi bea din vinul ei. Că Eu ştiu că mari sunt fărădelegile voastre şi grele păcatele***

voastre, ca unii care asupriţi pe cel drept şi luaţi mită şi stoarceţi pe cei săraci la porţile cetăţii (Amos 5, 11-12).

Omul, transformat într-un simplu obiect comercial

Aceste cuvinte de ameninţare din partea lui Dumnezeu le rosteşte profetul Amos împotriva nedrepţilor vremii, identificaţi cu bogaţii care posedau case şi palate pe categorii, case de vară şi case de iarnă, palate de piatră şi de fildeş. În acelaşi timp, drepţii, identificaţi de profet cu săracii vremii, de-abia îşi duceau existenţa de pe o zi pe alta, sau chiar îşi vindeau forţa de muncă pe o perioadă de şapte ani, adică deveneau sclavi, din cauza lipsei mijloacelor de trai. În anul sabatic, la eliberare, stăpânul era obligat să-l înzestreze pe cel care l-a servit şapte ani cu vite, cereale, ulei şi vin (Ieşirea 21, 2 ; Deuteronom 15, 13-14). Altfel, libertatea nu i-ar fi folosit la nimic, pentru că neavând cele necesare existenţei cu statut de om liber, cel eliberat ar fi ajuns din nou în robie la stăpânul de dinainte.

Cu toată această îndulcire, sclavia rămâne totuşi cea mai înjositoare formă de exploatare a omului de către semenul său. Împotriva ei s-au ridicat cu vehemenţă profeţii, trimişii Domnului. Pentru ei, sclavia reprezenta cea mai umilitoare situaţie în cadrul societăţii, starea în care cel vândut era privat de drepturi şi libertate, fiind obligat să muncească în favoarea stăpânului.

Omul, creația lui Dumnezeu, nu e de vânzare

Profetul Amos protestează împotriva instituţiei sclaviei, fiind scandalizat de comercializarea omului ca obiect de vânzare. Astfel, Dumnezeu, prin vocea profetului, afirmă: ***Pentru trei păcate ale lui Israel, ba chiar pentru patru, nu mă voi întoarce, zice Domnul, fiindcă ei au vândut pe cel drept pentru argint şi pe cel sărac pentru o pereche de încălţăminte (Amos 2, 6).***

Iată cuvinte care denunţă această mare infamie a comercializării omului şi care exprimă dispreţul lui Dumnezeu, Stăpânul tuturor, faţă de stăpânii de sclavi, faţă de instituţia sclaviei în ansamblul ei. În vreme ce unii erau lipsiţi de cele mai elementare mijloace de trai, cei mari şi avuţi îşi împodobeau casele lor pompoase cu mobilier scump şi nu se mai săturau de gustarea plăcerilor celor mai rafinate: Iată că ei stau tolăniţi pe paturi de fildeş şi stau întinşi în aşternuturile lor şi mănâncă miei din turmă şi viţei crescuţi în staul. Se arată dibaci în cântece de liră şi întocmai ca David se întrec în instrumente muzicale; beau din cupe vin şi din pârga untdelemnului îşi fac miresme pentru uns şi nu le pasă de prăbuşirea casei lui Iosif! (Amos 6, 4-6). Pentru nesaţul lor şi pentru nerecunoştinţa faţă de Dumnezeu

vor fi duşi în robie în fruntea robilor şi strigătul de bucurie al celor fără frâu va dispărea (Amos 6, 7).

Exploatatorii de azi, poate chiar mai lacomi

Cât de mult se aseamănă perioada în care a trăit profetul Amos cu cea pe care o trăim astăzi… Vedem cum conducătorii noştri, asemenea păgânului rege Ieroboam, ne impun așa-zise valori și practici, care sunt menite să ne distrugă temelia creștină și să ne abată de la credința în Dumnezeul nostru. Vedem cum miliardarii își construiesc imperii pe seama bietului muncitor, care trudește zi-lumină în întreprinderile lor, pentru un salariu de nimic. Nu mai poate fi vorba ca, asemenea îndemnului biblic, după șase ani de exploatare, bietul muncitor să fie răsplătit îndeajuns, încât să poată duce o viață normală.

Doar tragediile precum cea din Bangladesh, când o clădire s-a prăbușit peste angajații forțați să vină la muncă, provocând moartea a peste 1000 de oameni, mai atrag atenția lumii față de acești magnați care construiesc casă peste casă și adună ogor lângă ogor, ca să fie ei singurii stăpâni. Dar, în mod evident, nici aceste tragedii nu sunt decât niște pietricele aruncate într-un lac ce își tulbură pentru puțin timp apa, revenind imediat la starea inițială. Pentru acești exploatatori, 1000 de oameni nu sunt decât un număr, un mijloc de a-și atinge scopul. Au murit ei, vor fi alți 1000 care să le umple conturile.

Unora ca acestora le vor fi adresate, până la sfârșitul veacurilor, cuvintele profetului: ***Fiindcă voi călcaţi în picioare pe cel sărman şi luaţi de la el dar de grâu, cu toate că aţi zidit case de piatră, nu le veţi locui, şi deşi aţi sădit viţă de bun soi, nu veţi bea din vinul ei. Că Eu ştiu că mari sunt fărădelegile voastre şi grele păcatele voastre, ca unii care asupriţi pe cel drept şi luaţi mită şi stoarceţi pe cei săraci la porţile cetăţii (Amos 5, 11-12).***

Ioan-Lucian Radu - Vacile din Vasan și profeția prorocului Amos

Într-unul dintre cuvintele sale, profetul Amos folosește expresia „vaci din Vasan”. Vasanul era o regiune din partea estică a Iordanului, foarte prielnică pentru păşunat, renumită pentru vitele sale grase. Aşadar, expresia „vaci din Vasan”, face referire la nişte vaci foarte bine hrănite, care ajung la dimensiuni considerabile, deoarece au mâncare din belşug şi nu fac nimic altceva, decât să mănânce.

Însă vacile la care face referire profetul Amos nu pot fi întâlnite pe păşune, ci ele se găsesc chiar în palatele conducătorilor regatului, în persoanele soțiilor acestora. Urmând logica expresiei folosite, aceste femei, cărora li se adresează profetul, nu fac altceva decât să mănânce şi să se îngraşe. Dar pofta lor de mâncare şi lenea nu era singurul păcat, ci nesațul lor căpătase accente grotești, tulburând grav şi viața celor din jur.

Cu o ironie încărcată de dispreţ, cuvântul profetului Amos se îndreaptă împotriva femeilor bogate din Israel, care prin luxul şi viaţa afişată agravează şi pun în pericol viaţa celor săraci. Prin felul lor opulent de a trăi, aceste femei contribuie la asuprirea micilor proprietari, exercitată de bărbaţii lor dornici să le satisfacă toate cerinţele unei vieţi cât mai mondene.

Critica profetului împotriva opulenței

Iată ce spune profetul Amos în legătură cu aceste fapte de asuprire a aproapelui: Ascultaţi cuvântul acesta, voi vaci din Vasan, care staţi pe muntele Samariei, voi cei care asupriţi pe cei slabi, zdrobiţi pe cei săraci, voi care ziceţi bărbaţilor voştri: „Aduceţi să bem!” Juratu-sa Domnul întru sfinţenia Sa: „Iată vin zile, când veţi fi ridicaţi cu cârlige şi urmaşii cei de după voi cu cângi; şi veţi ieşi prin spărturile zidurilor una câte una şi veţi fi aruncate către muntele Hermonului” zice Domnul (Amos 4, 1-3).

Prin aceste cuvinte, profetul Amos demască cu mare curaj şi putere tendinţa acestei categorii sociale care trăieşte mai mult pentru a mânca, manifestând în felul acesta aspecte cu totul străine adevăratului scop al vieţii omului.

Împotriva unor astfel de femei, a unor astfel de familii în care desfrâul şi destrăbălarea erau ridicate la rang de virtute, profeţii Domnului rostesc cuvinte cutremurătoare. Referindu-se la această categorie de femei, profetul Osea zice: Dă-le lor, Doamne, ceea ce trebuie să le dai! Dă-le lor pântece sterp şi sâni fără lapte (Osea 9, 14). Nu se putea rosti un blestem mai mare, în lumea evreiască, decât acela de a nu mai putea avea copii, fapt ce era asimilat cu stingerea neamului celui care era într-o asemenea situație.

Icoane

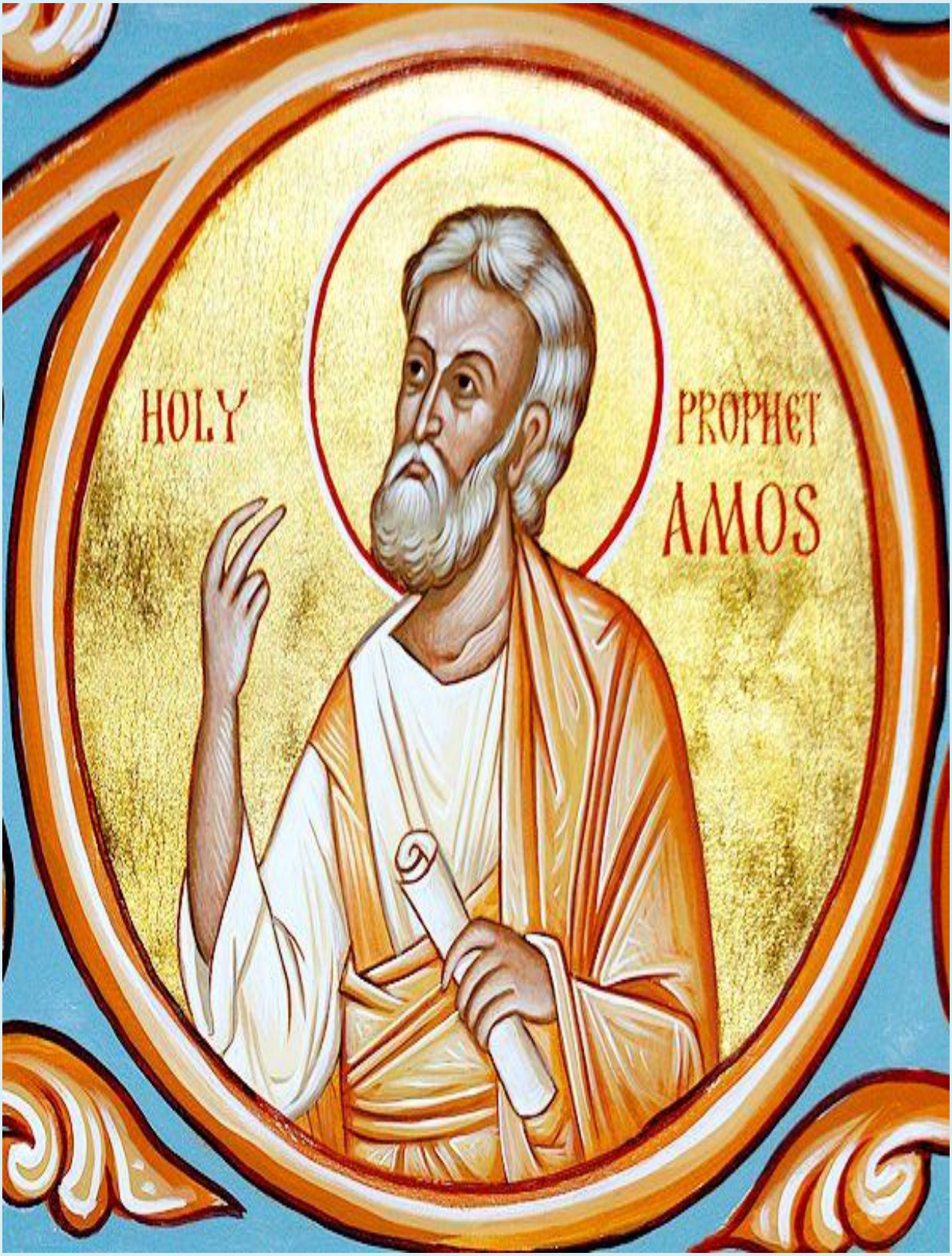

DOXOLOGIA.ro
Sf. Proorocul
Amos

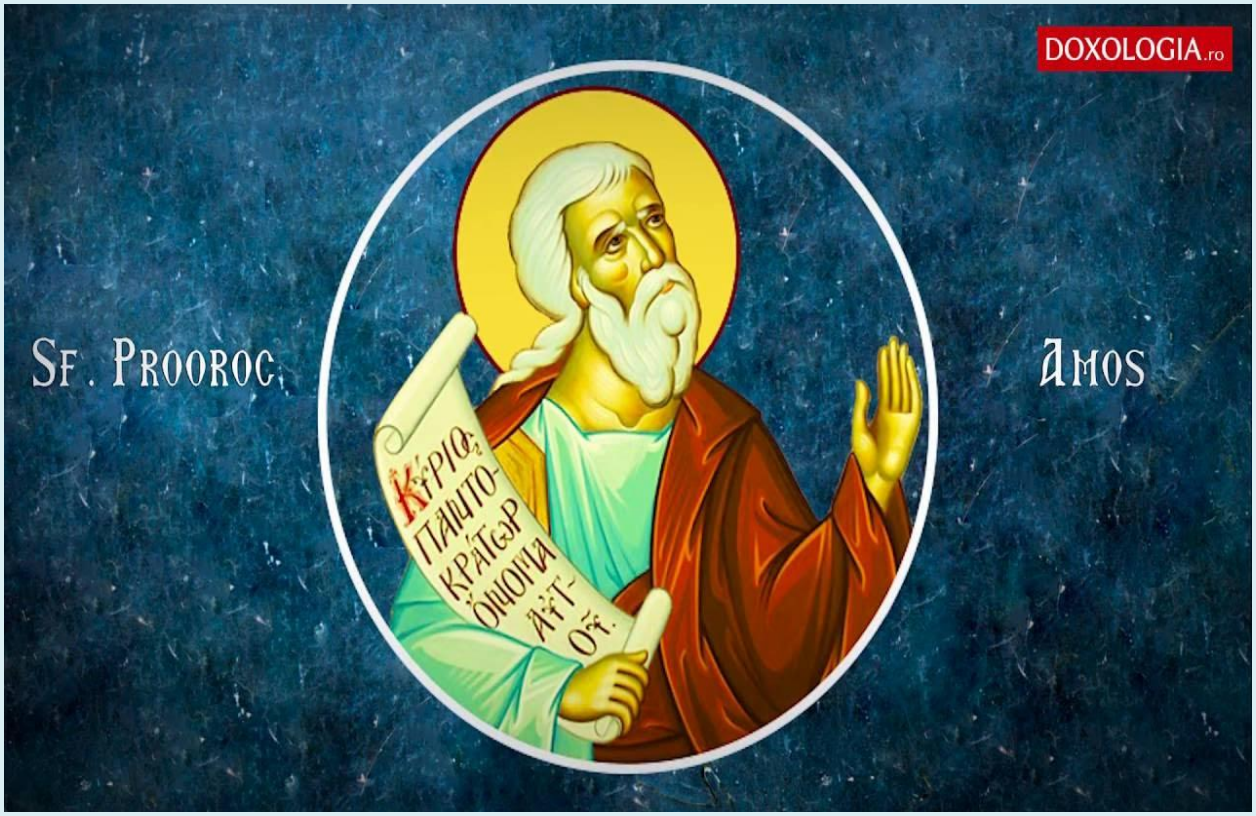
DOXOLOGIA.ro
Sf. Proorocul
Amos

15 iunie

15 iunie

Sfântul prooroc Amos, Fericiții Ieronim și Augustin Icoană sec. XX, Sfântul Munte Athos (Grecia) - Colecția Sinaxar la Sfinții zilei (icoanele litografiate se găsesc la Catedrala Mitropolitană din Iași)

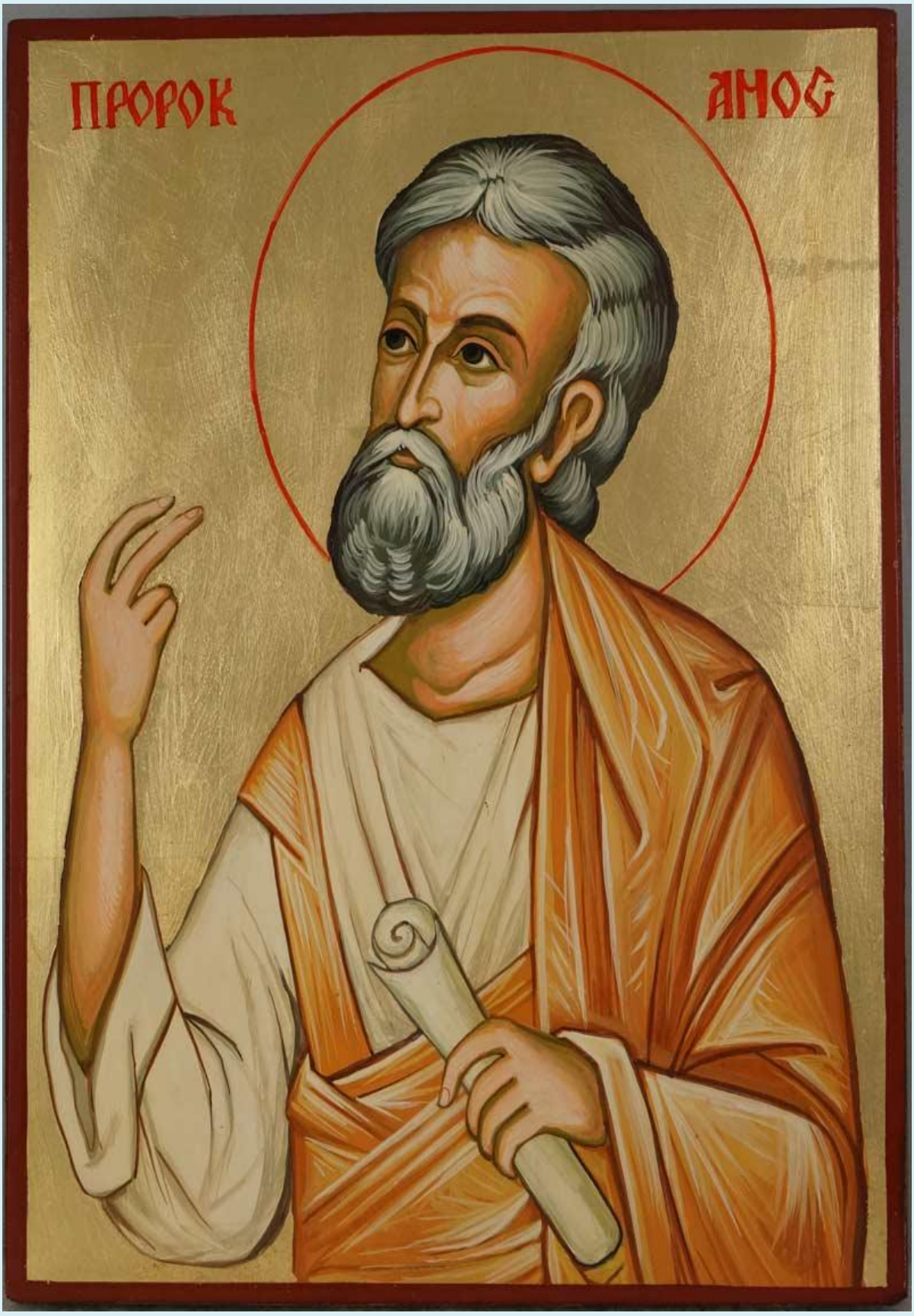
ПРОРОК
АМОС

Troparul Sfântului Proroc Amos

15 Iunie - Glasul 2

A proorocului Tău Amos pomenire,
Doamne, prăznuind,
printr-însul Te rugăm, mântuieste
sufletele noastre.

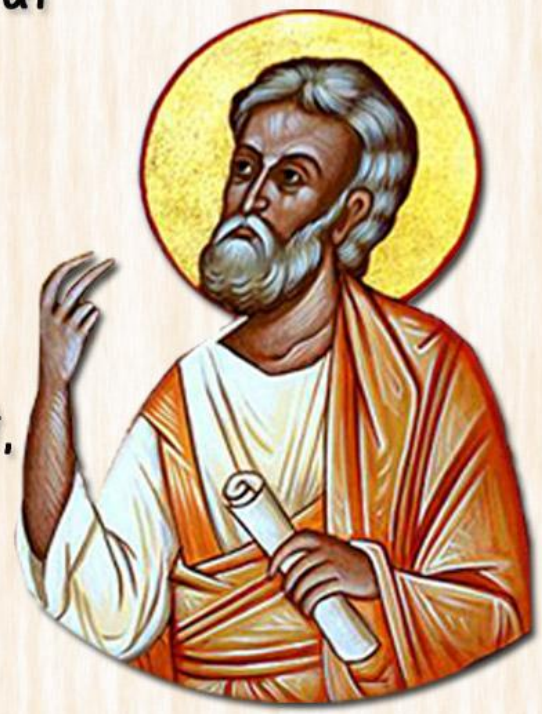

Troparul Sfântului Proroc Amos

15 Iunie - Glasul 2

A proorocului Tău Amos pomenire,
Doamne, prăznuind,
printr-însul Te rugăm, mântuieste
sufletele noastre.

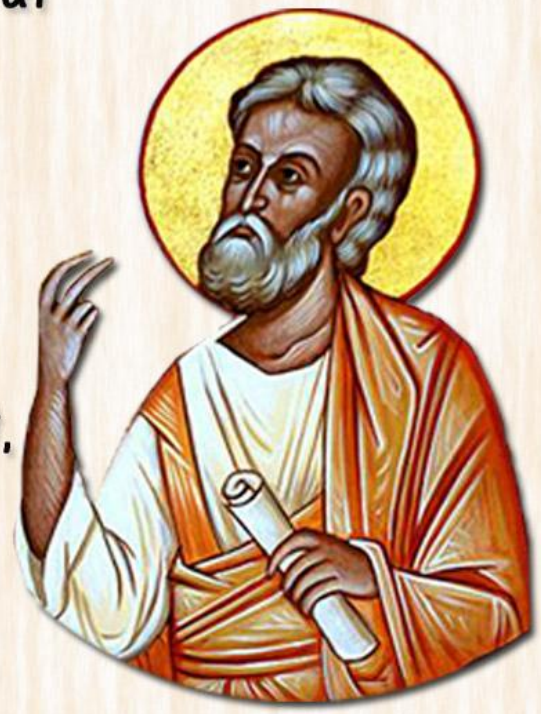

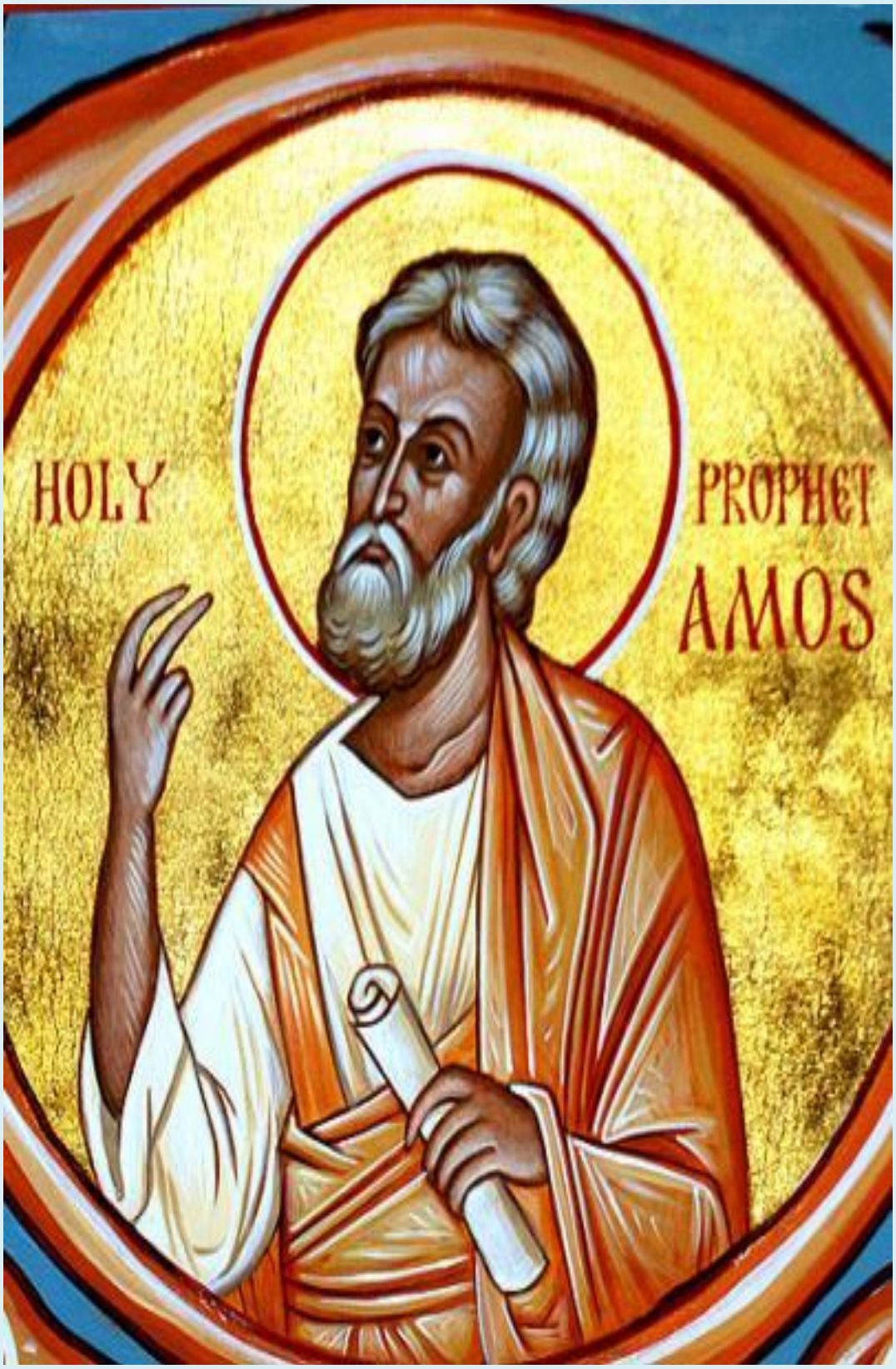

Bucură-te, Sfinte prorooc Amos!